

straža pri novem mestu,
leto XXIV

23. marec 1987
številka 3

Glasilo ureja uredniški odbor: Alfonz Šterbenc (glavni in odgovorni urednik), Ivan Balog, Marjan Grabnar, Alenka Gorše, Vanja Kastelic, Mladen Majster, Stanka Šnidaršič, Jadran Šnidaršič, Marko Švent, Darja Horvat, Miha Srebrnjak in Vid Fajdiga. Izdaja Delovna organizacija Novoles, lesni kombinat n.s.o. Novo mesto — Straža. Glasilo izhaja mesečno v nakladi 3500 izvodov in je po mnenju sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije z odločbo št. 421/72 z dne 31. januarja 1978 oproščeno temeljnega prometnega davka. Stavek in prelom v DIC tozd Grafika, tisk v Tiskarni Novo mesto.

Dragi bralci!

S to številko našega glasila smo stopili že v spomladansko obdobje. Končno smo po starem izročilu rešeni vseh tegob, ki jih prinaša zima, pred nami so topli meseci, ki obujajo naravo k življenju.

V tej številki našega glasila objavljamo vrsto zelo zanimivih sporočil. Priporočamo vam torej, da si glasilo temeljito ogledate. Zelo pohvalno je, da se je to pot pisateljska žilica prebudila pri mnogih naših sodelavcih. Prispevki so vsebinsko bogati in tehnično dodelani. Pokazalo se je, da v Novolesu obstaja novinarski potencial, le volje je treba.

Opozarjamo vas, da v tej številki objavljamo več razpisov: razpis za poletno sezono 87, razpis za udeležbo za izlet na Taro in Durmitor, oba razpisa izpolnite in ju pošljite v KSS na DSSS, in razpis štipendij za šolsko leto 1987/88.

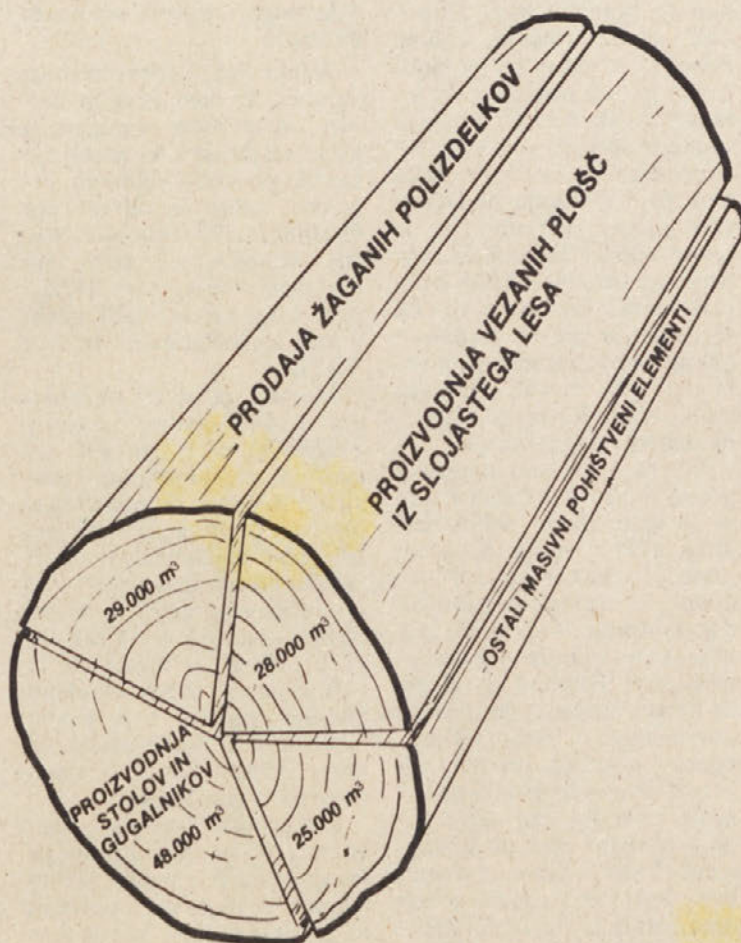
Poleg tega si preberite tudi druge prispevke, kot so: prikaz dela v Razvojnem centru, poročilo o bolezninah in nezgodah, opis nastaja-

nja nezgod pri delu, o delu gasilskega društva v Novolesu, o delu na računalniku, o problematiki izobraževanja ipd. Priporočamo, da si preberete tudi dva prispevka: financiranje OZD in prispevek o novih obračunskih predpisih. Z njimi nas naši strokovnjaki seznanjajo z novimi predpisi, ki bodo v bodoče urejali poslovanje organizacij združenega dela. Predpisi so precej komplicirani in za Novoles zaradi trenutnih finančnih težav razmeroma strogi in kruti.

O finančni situaciji Novolesa to pot ne objavljamo veliko, ker smo v prejšnji številki objavili sklepni račun in plan za letošnje leto. S tem ste bili seznanjeni, v kakšni situaciji se nahajamo. Ta se tako za celotno regijsko gospodarstvo kot tudi za Novoles letos ne izboljšuje, ampak obratno celo slabša. Po podatkih novomeške SDK, ki spremlja gospodarjenje v regiji, je bil mesec januar zelo slab. To pomeni, da moramo v Novolesu močno strniti vrste in z rama ob rami složno premagovati težave, ki nas še čakajo.

Grobi prikaz porabe celotne lesne surovine v Novolesu, izražene v m³ hlodovine

V VSEH PRIMERIH PA SE BO POTREBNO ORGANIZIRATI TAKO, DA BO ZAGOTOVLJENO ODGOVORNO IN BOLJ SPOŠTLJIVO RAVNANJE Z LESOM!

Poročilo o boleznih in nezgodah v letu 1986

Poročilo o boleznih in nezgodah, ki ga dajemo v razpravo, prikazuje stanje preteklega leta 1986. Številčno se ne da nič napraviti. Dnevi so izgubljeni, oziroma niso bili opravljeni za namen, za kar smo v delovnem razmerju. Razni pokazatelji pa nam omogočajo organiziranje preventive, ki naj bi v bodoče zmanjšala in izboljšala zdravstveno stanje. Še vedno je težko reči kaj konkretnega o izostankih, ki so nastali v naši DO. Povedati je treba, nas še vedno pri sestavi poročila ovira to, da nimamo na bolniških listih šifer vzrokov o nastanku bolezni.

Medicina dela v Novem mestu se zelo trudi, da bi naredila nadomesten način hitrega zaznamovanja bolovanja, žal pa v letu 1986 še nismo mogli uporabljati njihovih šifer.

Povedati je treba še, da se nahaja naša DO v 5 občinah; vsaka občina pa po svoje zaznamuje bolniške liste. Zato v naši službi iščemo enoten ključ, ki ga pa je težko najti. Treba je tudi povedati, da zdravstvena skupnost Trebnje še vedno ni sprejela aneksa SaS o zdravstvenem varstvu in tako nam pri zajemanju podatkov ruši sistem. Verjetno pa je ravno občina Trebnje uvidela nepravilnosti aneksa SaS o zdravstvenem varstvu, to pa zato, ker se preveč prenašajo naloge za zdravstveno varstvo, ki bi jih morali opraviti strokovni sodelavci zdravstva, na delovne organizacije.

V letu 1986 smo napravili precej mikroklimatskih izmer in to zato, da bi dobili bolj jasn uvid v stanje delovnih mest. Vsekakor pa to ni dovolj. Zato smo v dogovoru z zdravstvenim varstvom, da napravimo analizo delovnih mest, vsaj tistih del in naloge, za katere mislimo, da delavce obremenjujejo zaradi nepravilnega položaja pri delu ali zaradi drugih fizikalnih ali kemijskih škodljivosti, ki verjetno odstopajo, niso pa še dogane. Take analize delovnih mest imajo že narejene v bolj organiziranih delovnih organizacijah (npr. Železarna Ravne na Koroškem). Z njimi je zdravstvenemu delavcu prav

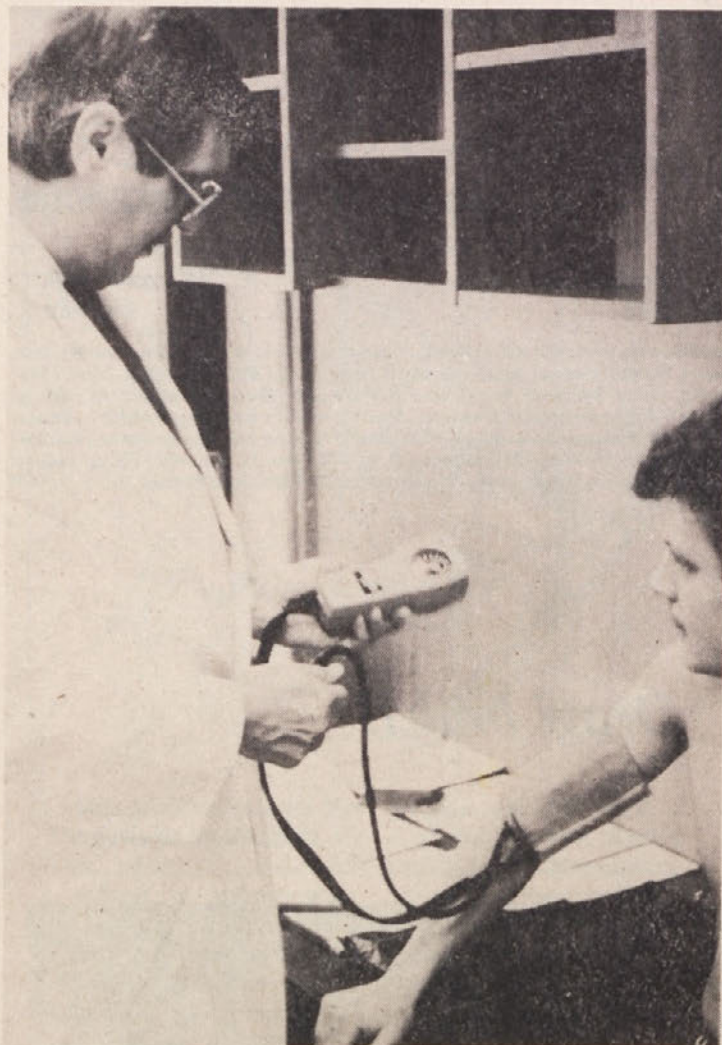
lahko ugotoviti vplive delovnih pogojev na delovno zmoglost in določiti diagnozo zdravljenja. Kot že rečeno, mi smo v začetku pogovorov o taki analizi, prepričani pa smo, da bomo v letu 1987 že obdelali nekaj delovnih mest ter izmerili in ugotovili vse fizikalne, kemijske vplive ter omogočili ergonomске posege za pravilno delo.

V letu 1986 je bila v NOVOLESU velika fluktuacija, prišlo je preko 800 delavcev, odšlo pa preko 600 delavcev. To nakazujemo zato, ker se je stalež bolovanja napram letu 1985 malo povečal. Službe, ki spremljajo nove delavce in tudi pogoje dela, ugotavljajo, da je ravno pri novih delavcih izostanek (bolovanje) večji kot pri starih. Ne poznamo vzrokov, lahko si pa predstavljamo, da je pri novih delavcih večkrat vzrok nepravilnost za delo, o tem nam priča tudi pogosto prenehanje delovnega razmerja pri novih delavcih.

Aneks SaS o zdravstvenem varstvu, ki med drugim določa, da delovna organizacija krije vse stroške, ki nastanejo zaradi poškodb njihovih delavcev, nam je odvzel cca 400.000 starih milijonov. Služba varstva pri delu ima evidenco stroškov po TOZD in, če koga zanima, lahko dobi v naši službi podatke za svoj TOZD.

Moramo povedati, da je največ stroškov zaradi nezgod v TOZD TDP. V letu 1986 so padli stroški predhodnih pregledov v breme delovne organizacije. Te preglede so do leta 1985 plačevali delavci sami. Ti stroški niso zanemarljivi, saj poprečno en pregled stane cca 20.000,— din glede na zahtevnost delovnega mesta in če računamo, da je bilo sprejetih 800 delavcev na novo, potem lahko spoznamo, kakšne vsote mora izločati v ta namen delovna organizacija.

Za potrebe preventivnega varstva, to je, za delo našega tima in medicino dela, je bilo v letu 1986 malo več dajatev in to predvsem zato, ker so nas inšpekcije prisilile, da dosledno izvajamo zakon o zdravstvenem varstvu in pravilnik o preventivnem zdravstvenem varstvu. Prepričani pa smo, da je ta strošek za delavca samo koristen, ker so ravno

preventivni pregledi, ciljani pregledi in obdobjni pregledi tisti, ki pravočasno odkrivajo bolezni delavcev in s tem zmanjšujejo izostanek z dela in podaljšujejo delovno sposobnost.

Stanje, to je celotni izostanek zaradi bolovanja do 30 dni, nad 30 dni, nega in porodniški dopust, je 85612 dni ali 9,7% delovnih dni v DO, ali 310 delavcev je bilo celo leto doma. Najvažnejši podatek je izostanek do 30 dni, ki znaša 45000 dni ali 5% delovnih dni. Izostanek nad 30 dni še vedno ni točno evidentiran po TOZD, nege je cca 1%. Omeniti velja, da se je kljub podaljšanju

porodniške v letu 1986 napram 1985 porodniški dopust zmanjšal.

V tabelah je razvidno gibanje bolovanja po mesecih, število obiskov v ambulantah, nega po mesecih itd. V primerjalni tabeli je razvidno gibanje izostanka bolovanja za leto 1986 in 1985, zato ne bomo naštevali podrobnosti.

Treba je povedati, da se je v letu 1986 spremenil tudi zakon o invalidsko pokojninskem zavarovanju in sicer pri oceni delazmožnosti in sodelovanju pri komisijah delovne organizacije ter pri zunanjih članih IK. Verjetno bo to sodelovanje s

Skupno število vseh bolniških izostankov, število primerov bolnih in dnevi boleznin v letu 1986

	Št. zap.	Št. bol.	Do 30 dni	Nad 30 dni	Nega	Pored.dep.	Skupaj
TOZD			%	%	%	%	%
TVP	28e	756	3273	4,2	228e	3,6	538
LAGA	247	778	3944	5,8	889	1,3	522
TPI	1e1	243	1732	6,2	2e7	e,7	171
BOR	149	365	1990	4,9	196	1,7	122
SIGNAT	157	268	1913	4,4	359	e,8	214
IGK	1e6	245	1195	4,3	595	2,2	213
TDP	462	122e	9339	7,3	1374	1,3	23e4
TSP	369	1e18	6617	6,5	1249	1,2	1146
TPF	2e7	486	3165	5,5	1622	2,8	476
LTPA	145	192	124e	3,1	338	e,8	129
TAP	13e	2e7	14e3	3,9	479	1,3	273
TKO	195	347	2429	4,5	528e	1,e	48
TES	157	3e5	1676	3,9	12e2	2,8	24e
TC	138	381	239e	6,3	776	2,e	4e5
BLP	131	182	1227	3,4	624	1,7	178
DESS	221	266	1498	2,5	11e9	1,8	487
NOVOLES	1138	7259	45e4e	5,1	14327	1,6	75e6

% je izračunan na 276 delovnih dni.

Primerjava nezgod na delu in na poti v letu 1986 z letom 1985 in 1984

TOZD	Št. zaplenjenih 1984 1985 1986	Št. nezgod 1984 1985 1986	Dnevi bolovanja 1984 1985 1986	% na št. zap. 1984 1985 1986	INDEX 1986/85
TVP	288 289 280	27 26 17	211 427 180	8,3 9,0 6,1	67
SAGA	235 225 247	17 13 51	565 751 836	20,0 19,1 21,0	109
TFI	87 85 161	9 6 13	113 118 196	10,3 7,0 12,9	105
BGR	145 139 148	16 11 32	207 389 110	11,0 8,0 21,6	270
STGMAT	134 131 157	16 14 14	175 383 435	12,0 16,7 8,9	83
IGK	133 53 166	8 11 8	163 161 314	6,0 26,7 8,0	38
TSP	454 445 462	62 37 63	566 803 839	14,1 8,3 13,6	163
TSP	369 357 369	20 35 51	247 605 653	5,4 9,8 13,8	140
TFP	209 213 247	19 22 23	239 317 326	9,1 10,3 11,1	107
LIPA	161 110 145	5 18 17	42 109 348	3,0 15,2 11,7	76
TAF	144 131 136	14 13 13	157 213 157	9,7 12,2 10,0	81
TEK	144 141 135	8 16 9	96 229 127	5,5 11,1 9,6	41
TES	153 157 157	16 15 14	195 274 188	10,2 9,5 8,9	93
TG	126 128 130	11 10 19	152 228 422	9,7 7,8 13,7	175
BLP	116 128 131	3 5 5	19 114 131	2,6 3,9 1,8	97
DEUS	266 220 221	3 2 4	45 102 16	1,5 0,9 1,8	200
NOVOLES	3046 2963 3188	281 307 353	3162 5443 5472	9,2 16,4 11,1	106

strokovno IK (invalidsko komisijo) in zunanjimi člani ter TOZD bolje rešeno s tem tudi ocena delavca za dejansko sposobnost in ocena njegovega zdravja za delo. S tem se obvezujemo, da prilagajamo delovna mesta delavčevi sposobnosti, kar je eden izmed ciljev analize delovnih mest, to je, da prilagodimo že tako zastarele načine dela sposobnostim delavca in humanizacijo dela. V letu 1986 je bilo poslanih na IK cca 150 delavcev. Bilo je precej ocenjenih s prvo kategorijo, še več pa za premestitev na druga delovna mesta ali pa na zmanjšano delovno sposobnost.

Služba varstva pri delu vestno spremlja vse okoliščine in vzroke ter načine nastajanja nezgod na delu. V tem poročilu prikazujemo le nekaj podatkov o gibanju nezgod ter o vzrokih njihovega nastajanja. V letu 1986 je bilo nezgod 353, od tega 22 na poti, 331 na delu. Resnost nezgode je manjša od leta 1985, ker je bilo bolovanja zaradi nezgod samo 5472 dni. Največ nezgod je bilo na ročnih delih in na transportu. Zelo težkih nezgod, kjer bi prišlo do večje invalidnosti, ni bilo. Še vedno je največ poškodb na prstih rok. Precej je bilo tudi poškodb na očesih, predvsem pri vzdrževalcih, ker ne nosijo zaščitnih očal. Žensk je bilo poškodovanih 90, moških pa 263, še vedno prednjačijo moški. Največ nezgod je bilo v mesecu juniju. Na sredo in četrtek je bilo po 70 nezgod, nekaj manj v ponedeljek. Najbolj nesrečna ura delavnika je bila 7 ura.

V letu 1986 smo skrb za naše bolne na domu še povečali. Na

zahtevo zakona o zdravstvenem varstvu pošiljamo vsakega delavca, ki mu je zdravje zmanjšalo delovno sposobnost na oceno delovne sposobnosti v DMD. Pri vsaki premestitvi sodeluje zdravnik, pri težjih primerih pa tudi zdravnik iz DMD, tako da ne bi delovni pogoji še dodatno zmanjšali zdravstveno stanje naših delavcev.

V letu 1986 smo začeli z novim rekreativnim načinom zdravljenja in sicer v Bohinjski Bistrici. Pod strokovnim vodstvom je bilo 14 delavcev iz vseh TOZD, ki so nabirali novih moči za izboljšanje njihovega zdravja. Ti delavci so bili zbrani od strani zdravstvenih delavcev in predvsem so bili taki, ki jim je delovno mesto pustilo posledice na njihovem zdravju. Poleg tega so TOZD in centralna komisija za zdravstveno varstvo poslali na zdravljenje v razna zdravilišča delavce po 10 dni. Povedati moramo, da se ta dejavnost zelo obrestuje na človekovem zdravju in bomo morali še razširiti in povečati število delavcev za tako dejavnost.

V letu 1986 smo usposobili tudi posebno ambulanto za preventivne preglede. V tej ambulanti se bodo izvajali vsi pregledi, za katere imamo instrumente. V letu 1987 nameravamo vpeljati tudi ginekološke in okulistične preglede. Ta ambulanta nam bo služila tudi za analizo delovnih mest in oceno delazmožnosti manj sposobnih delavcev. Težava pa je, da takega širokega spektra dejavnosti ni mogoče izvajati samo z enim zdravnikom. Zato je nujno, če hočemo z-

oljšati zdravstveno stanje naših delavcev in zmanjšati odsotnost z dela naših delavcev, da povečamo strokovni kader za to dejavnost.

Poročilo je zasnovano na osnovi podatkov iz računalnika, obrazca ER-8 in ostalih podatkov, ki jih ima služba varstva pri delu. V kolikor bo kdo od vas zahteval podrobnejše podatke, se naj obrne na službo varstva pri delu.

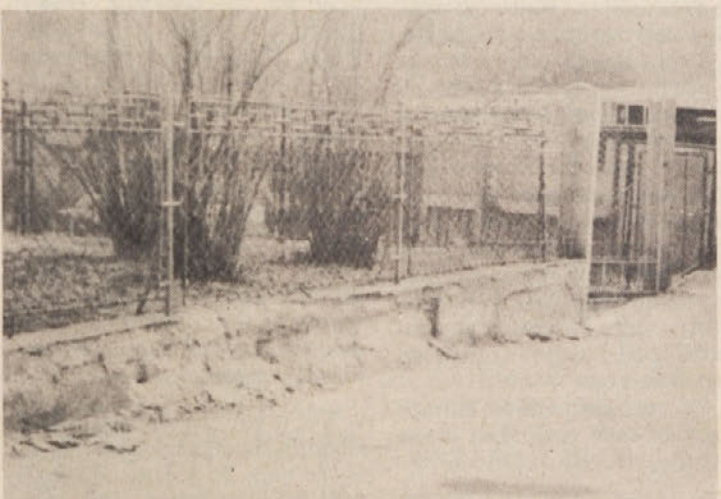
Po zakonu o zdravstvenem varstvu je dolžan vsak TOZD na delavskem svetu razpravljati o poročilu, ki ga daje služba varstva pri delu. Sprejeti mora tudi predloge ukrepov za izboljšanje zdravstvenega varstva v TOZD ter izločiti sredstva za izboljšanje delovnih pogojev, kjer prihaja do prekomernega bolovanja.

Služba varstva pri delu

S prizadevnostjo in poslušom za izboljšave se da marsikaj narediti. Tudi viličar lahko postane prijetno vozilo. Kako se da priti do sicer na videz majhnih izboljšav, vendar za zdravje in počutje človeka zelo pomembnih, nam dokazuje Gorše Vinko, voznik viličarja v centralnem skladišču materialov. Vinko si je v svojem viličarju, s katerim prevaža material po tozdih v Straži, naredil sledeče izboljšave:

- prijatelj mu je dal radiator od Forda, ki sta ga priklopila na termosta ter vodno črpalko, tako da teče voda, ki ima 80° C, čez radiator in tako ogreva kabino viličarja,
 - naslonjač sedeža, ki največ prispeva k udobju, je podaljšal in izboljšal vzmetenje, s tem je šoferju omogočil udobnost in zdravstveno zaščito,
 - zunanost viličarja je prepleskal z barvami, ki so značilne za cestarje in na ta način povečal varnost vozila v prometu,
 - da bi bilo tudi prijetnejše počutje, je namontiral radio, ki ga tokom dopoldneva seznanja z dogodki in s športom.
- Vsekakor je treba Vinkota pohvaliti, saj si je znal skupaj s prijatelji urediti delovno mesto tako, da je postalo bolj zdravstveno varno, udobnejše in varnejše.*

Tako zgleda ograja tozda BLP oz. bolj salona. Nič kaj prijeten videz sredi mesta!?

Primerjava bolezenskih izostankov v letu 1986 z letom 1985

TOZD	Št. zapov.	Št. bolnih	Do 10 dni	Med 10 dni	Neg.	Poroč. dep.	SKUPAJ
	1985 1986	1985 1986	1985 1986	1985 1986	1985 1986	1985 1986	1985 1986
TVP	289 280	701 756	324 377	158 220	563 538	871 1139	6251 7286
SAGA	225 247	450 778	3167 3944	1309 339	417 522	487 841	5380 6196
TFI	85 161	156 243	1263 1732	764 267	97 171	355 462	2507 2412
BGR	139 143	396 365	2023 1990	172 696	286 322	938 107	3391 3263
STGMAT	131 157	252 268	1776 1913	824 359	214 276	275 345	2761 2761
IGK	51 166	135 245	866 1196	1063 59	276 213	127 864	373 2363
TSP	445 462	909 1226	7624 9339	595 137	1703 2364	1676 5603	13593 18100
TSP	357 369	863 1013	4957 6617	1704 1249	567 1146	1225 2493	11053 11705
TFP	213 207	446 406	2574 3165	1652 1622	338 470	1764 1916	6268 7173
LIPA	110 145	157 192	970 1046	499 330	43 129	212 553	1724 2258
TAF	131 130	241 267	1531 1463	669 479	125 271	615 284	1346 2429
TEK	144 195	203 367	1716 2429	468 528	59 48	463 777	2685 3702
TES	157 157	252 365	1420 1676	561 1262	254 246	701 219	2924 3337
TG	128 131	336 381	1965 2356	876 716	258 445	1919 1369	1510 5270
BLP	128 131	175 182	1227 1227	614 624	177 178	256 126	2297 2315
DEUS	220 221	237 266	1276 1498	1213 1109	357 487	146 129	1311 1498
NOVOLES	2963 3188	6087 7259	37568 45000	14063 14327	6218 7500	19057 10745	76906 85612

Predstavitev službe za razvoj kemije

Zadaj za »stilnim«, skrit očem in nekoliko odmaknjen od viharne Novolesovega vsakdnega, se v obnovljenih prostorih bivšega TES-a nahaja Novolesov Razvojni center. V nizkem prizidku, prav ob železniški progi, delamo delavci službe za razvoj kemije. V te prostore smo se preselili jeseni 1982 in jih leta 1985 še nekoliko povečali in obnovili. V okviru dveh skromnih laboratorijev, modelne delavnice (še skromnejše) in dveh pisarnic se odvija delo, ki je nekaterim bolj drugim manj in mnogim sploh nič poznano. Dovolite nam torej, da v našem časopisu predstavimo sebe in svoje delo, uspehe in načrte.

Delo službe delimo na dve veliki področji. Prvo je področje razvoja novih materialov in tehnologij s področja proizvodnje in predelave polimerov, po domače plastike. Na področju poliestra delata ing. Janez Barbič in modelni mizar Dušan Šetina. Skrbita predvsem za razvoj programa plovil. Čolni, ki prihajajo iz Velikega Podloga, gredo najprej skozi njune roke.

Področje akrilne kemije tozda TAP pokriva ing. Janez Marn in ing. Jože Krese. Poleg vključevanja v probleme redne proizvodnje akrilnih plošč, kjer velja posebej omeniti uspehe pri računalniškem receptiranju novih barv, se ukvarjata predvsem z razvojem novih izdelkov s področja akrilnih smol in emulzij. Novi proizvod Iskril, za potrebe Iskre v Žužemberku, gre v proizvodnjo še ta mesec.

Prav tako na področju akrila, vendar s poudarkom na Kerakrilu delata ing. Marija Černe in ing. Andrej Kosec, ob dragoceni pomoči naše tehnice Lidije Peterlin. Tovarna pomivalnih korit v Radatoviču, kjer smo začeli tudi s proizvodnjo lastne disperzije Kerakril, nam je v velik ponos, obenem pa že razvijamo nove materiale. Naj omenimo le Alukril, ki bo šel v proizvodnjo še letos in mu tovariši iz BLP napovedujejo lep uspeh na trgu.

Pri realizaciji novih tehnologij na vseh področjih je ne-

nadomestljiv konstruktor Jože Simonič, avtor mnogih preš in kalupov, tako v Metliki kot v Radatoviču.

Drugi, nič manj pomembni del naših nalog, pa predstavlja skrb za razvoj in kontrolo kvalitete površinske obdelave pohištva, ki vključuje tudi vhodno kontrolo surovin, pa tudi občasno kontrolo voda v naši kotlovnici v TES-u. Za to področje skrbita ing. Bernarda Lažetič in Stane Gorše ob pomoči tehnic Martine Novak in Anice Kastelic. Opravljajo zahtevne naloge s področja razvoja novih nians in kompletnih tehnologij površinske obdelave. Njihov laboratorij, poln najrazličnejših vzorcev, dokazuje, da je pot do zvezd res trnova. Naj s to mislijo, da je v našem razvojno-raziskovalnem delu mnogo stvari potrebno stokrat poizkusiti, preden nam enkrat uspe, zaključim tale sprehod skozi naše laboratorije.

Naj poudarimo še to, da v naših laboratorijih iščemo in razvijamo predvsem programe za jutri in pojutrišnjem, medtem ko se z operativnim razvojem obstoječih programov ukvarjajo sodelavci v temeljnih organizacijah, s katerimi vse bolj sodelujemo. Prav tako moramo posebej omeniti dobro sodelovanje z razvojnimi marketingom v tozdi BLP, ki mnogo prispeva k hitri realizaciji projektov in njihovi tržni potrditvi.

Delavci razvoja kemije verjamemo, da pospešen razvoj kemijske proizvodnje lahko potegne Novoles iz sedanjih težav. Programsko uravnotežen Novoles bo lažje krmaril skozi gospodarske nevihte in viharje, v katere zahaja naša domovina. Zavedamo se, da je v veliki meri prav od nas odvisno ali in kdaj bomo ta cilj dosegli. Ob podpori vseh delavcev Novolesa, pa lahko projekti kot so Kerakril, Novilon, Alukril, Penakril in še nekateri, predstavljajo odločen korak v tej smeri.

Več o teh projektih pa v naslednjih številkah našega glasila, če nam bo le tovariš urednik še pripravljen odstopiti prostor.

Andrej Kosec

Možnost plasmaja opreme za lakiranje v Sovjetsko zvezo

Program brizgalne tehnike, katere proizvajalec je TOZD Sigmat, si vse močnejše utira pot na domačem tržišču. Kooperacija s švicarsko firmo Wagner in lasten razvoj na tem programu, kažeta ugodne rezultate. Ugotavljamo, da kljub veliki konkurenci na tem področju, tržišče pozitivno sprejema naš program, ki si gradi iz dneva v dan trdnjše temelje. To nam dokazujejo uspešno realizirani projekti, med katerimi ne gre zanemariti tudi Novolesovih lakirnic. Nastopil je čas, ko je potrebno razširiti področje trženja tudi izven naših meja. Eno od potencialnih tržišč pa je prav gotovo Sovjetska zveza.

V začetku februarja je bila v Moskvi razstava, na kateri je sodeloval tudi Novoles. Predstavljen je bil videofilm o uporabi visokotlačnih črpalk za spodnjo in notranjo zaščito avtomobilov. Film je vzbudil velik interes, predvsem v samem zavodu AZLK (Avtomobilski zavod linijskega kosomola — Moskvič), ki opremlja vse svoje servise. Zavod AZLK vključuje 28000 zaposlenih in izdeluje vse, kar je potrebno za proizvodnjo avtomobilov, sam. V zadnjem času so nekateri zavodi dobili

možnost samostojnega opravljanja vseh izvoznih — uvoznih poslov. Eden izmed teh zavodov je tudi AZLK, vendar sodelovanje v pretežni meri bazira na industrijski kooperaciji. Predstavljen program pomeni le manjši del iz širokega spektra naše ponudbe. Skupaj s SOP Krško pa smo v stanju sprejeti tudi mnogo zahtevnejše zalogaje s področja površinske obdelave in zaščite.

Sovjetska industrija je na področju lakirnih linij zelo šibka, zato so ustrezna ministrstva zadolžila posamezna svoja podjetja, da se spoprimejo tudi s tem delom proizvodne dejavnosti. Prav ta trenutek bi bilo potrebno v največji možni meri izkoristiti. Prvi korak je bil že narejen, vendar so to le skromni poizkusi, ki jih bo potrebno močno intenzivirati. Vsekakor bo bitka z vso zahodno konkurenco izredno težavna, zato si tudi rezultatov ne moremo obetati preko noči. Treba je vztrajati naprej, saj smo tudi pri prodaji pohištva na sovjetsko tržišče morali prehoditi dolgoletno trnovo pot, da smo uspeli. Sprejeti moramo ponujen izziv, potem pa rezultati dolgoročno ne bi smeli izostati.

VERNIG BOJAN

Poročilo o delu razvojnega centra DO Novoles za leto 1986

Delo v razvojnem centru je potekalo v njegovih osnovnih programskih celicah po sprejetem planu za leto 1986, vendarle je odstopanje od plana narekovala potreba po drugačnih opredelitvah ali pa nova spoznanja, ki jih je tehnološko življenje prinašalo skoraj vsakodnevno.

Razvoj lesarstva

V letu 1986 je vendarle prišlo do dopolnitve prepotrebne kadra, ki bo z aktivnim projektiranjem in uvedbo projekta tudi odšel v tisti TOZD, za katerega projekt je bil delan. Delo poteka bolj na reševanju konkretnih dnevnih tehnoloških problemov TOZD in nam dolgoročno planiranje in projektiranje zastaja (MELES, TSP, OPS, Bor, itd.) Nosili smo ali pa svetovali smo pri naslednjih večjih projektih:

- projekt lakirnice TPP
- projekt lakirnice TGD
- projekt proizvodnje pohištvenih elementov TPE-Rač-je selo
- projekt lakirnice TDP
- projekt rekonstrukcije mokrega oddelka TVP
- projekt priprave lesa — širinsko in dolžinsko lepljenje
- projekt obrata v Suhi krajini — Hinje
- sodelovanje pri prostorskih načrtovanjih, zazidavi, izbiri in nabavi opreme itd.

V letu 1986 so vsi tehnolgi v oddelku opravili strokovni izpit in tako pridobili pravico projektiranja ter omogočili Novolesu, da se lahko registrira za posle projektiranja tehnologije lesarstva tudi za zunanje interesente.

Razvoj kemije

Oddelak razvoja kemije je tako organiziran, da so naloge, ki jih permanentno opravlja in naloge, ki imajo raziskovalno-aplikativni značaj.

- Stalne naloge so:
- vhodna kontrola surovin
 - kontrola kvalitete površinske obdelave pohištva
 - analitika tehnoloških voda
 - proizvodnja akrilnih plošč in kupol — sodelovanje

- proizvodnja kerakrilnih korit — sodelovanje
- proizvodnja poliesterskih izdelkov — sodelovanje
- pohištvena proizvodnja
- preizkušanje novih materialov
- izdelava in vpeljava novih finišev
- uporaba topola
- Bidermajer — površinska
- proizvodnja disperzije kerakril — izvedba in testiranje

Razvojno raziskovalne naloge:

- emulzijska polimerizacija akrilnih polimerov — izdelan laboratorijski postopek za lepilo za lepljenje PVC folije na iverico
- akrilne disperzije za vli-vanje — ALUKRIL
- KERESTRAL
- ALUSTRAL
- penjeni poliesterski laminati — laboratorijski in pilotski postopki končani
- penjene akrilne plošče
- laboratorijski in tehnološki poizkusi za proizvodnjo penakrila — končani.

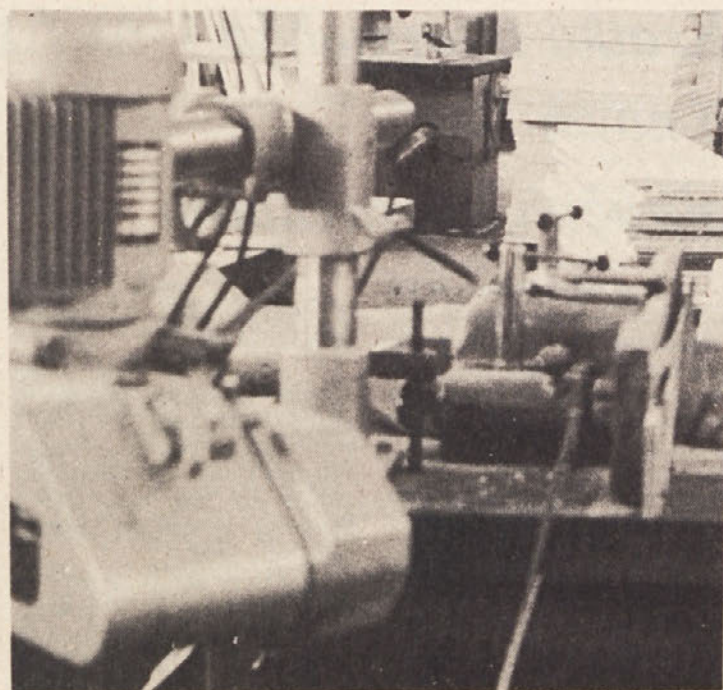
Delo razvoja kemije na projektih:

1. Projekt v »Disperzija kerakril«
2. Projekt »Plovila«
3. Projekt »Laminati za gradbeništvo«
4. Projekt »PVC — nastavni venci«
5. Projekt »KOPAKRIL«
6. Projekt »ISKRIL«
7. Projekt »Računalniško receptiranje barvnih nians PMMA«
8. Projekt »Horizontalna polimerizacija PMMA plošč«
9. Projekt »Kontrola kvaliteta izdelkov kerakril«
10. Projekt »NOVILON«
11. Projekt »Turistična oprema.«

Ker razvoj kemije razpolaga z nekoliko zanimivimi, tržnimi programi, je sodelovanje z razvojnimi marketingom zelo uspešno in ga kaže priporočiti tudi v lesnem sektorju.

Oblikovanje in konstrukcija

Delo tega oddelka se odraža na več aktivnostih. Ureditev razstavnih salonov po SFRJ in sejmih, načrti za izdelke iz

lesnega in nelesnega programa, sodelovanje pri propagandi.

Izdelava načrtov za različne proizvode: Spalnica »RU 3«, jedilnica, dnevna soba SKAND, dnevna soba in spal-nica Rulena itd.

V vzorčni delavnici je bilo v delu 85 vzorcev po 1 ali več komadov — od stolov do kompletnih spalnic — skupaj 275 komadov.

Ekonomski oddelak je izdelal več investicijskih programov, predinvesticijskih študij, srednjeročnih planov in predsanacijskih planov za vse investicije, ki so se uvajale v letu 1986 in za investicije v letu 1987.

Investicijska služba je v l. 1986 v prvi vrsti dokončevala investicije začete v letu 1985 kot so lakirnice v TPP, TGD, urejevala uporabna dovoljenja za končanje investicije Lipa, TPP. Investicije začete in končane v l. 1986: TOZD TAP, TSP — odsesovanje, Bor — odsesovanje, TES — črpalka na Krki, TVP — sanacija parilnih jam in odsesovanje, TPE — prestrukturiranje proizvodnje, Lipa — briketirna linija, TKO — nanos in sušenje poliestra, TDP — rekonstrukcija lakirnice, BLP — nadomestno skladišče itd.

Obračun investicij oz. porabe za investicije je v globalu sledeč:

razpoložljiva sredstva Novoles za l. 1986	1.620.000.000 din
poslovne banke — krediti	660.500.000 din
Fond SRH	85.000.000 din
ostali — DOZ, krediti izvajalcev	98.000.000 din
SKUPAJ	2.463.000.000 din
Poraba:	
TPE — celotna rekonstrukcija IKG	1.054.000.000 din
Obrat Radatoviči — disperzija kerakril	162.500.000 din
Računalniška oprema v DO	50.000.000 din
lakirnica TDP	95.000.000 din
stikališče TES	125.000.000 din
lakirnica TGD	71.000.000 din
obratna sredstva	154.000.000 din
tekoče investicije	394.000.000 din
ostala uvozna oprema	122.500.000 din
SKUPAJ	2.328.000.000 din
Saldo prenos v l. 1987	135.000.000 din

Razen pri lakirnici TDP, ki se prenaša v leto 1987 in obnova stikališča TES so v glavnem investicije v velike objekte zaključene in poskrbimo, da bodo začele dajati pozitivne učinke.

To poročilo je droben izvle-

ček iz aktivnosti na razvojno-investicijskem področju.

Član KPO:
Mirko Pečar, dipl. ing. l. r.

Kratka informacija o novih obračunskih predpisih

V uradnem listu SFRJ 72/86 so bili objavljeni trije obračunski predpisi, ki bodo povzročili precejšnje spremembe v obračunskem sistemu in izkazanju poslovnih rezultatov.

ZAKON O AMORTIZACIJI DRUŽBENIH SREDSTEV

Glede na dosedanje predpise ima zakon o amortizaciji najmanj sprememb. Bistvena novost je v tem, da se amortizacija za osnovna sredstva preneha obračunavati le v primeru poškodb zaradi višje sile. Do sedaj je veljalo, da ni bilo potrebno obračunavati amortizacije tudi ob daljšem prenehanju uporabe teh sredstev. Amortizacijske skupine se bistveno niso spremenile.

Zakon predpisuje tudi način ravnanja s sredstvi izven uporabe (v letu 1986 je za to področje veljal poseben zakon). Uporabnik družbenih sredstev mora osnovna in obratna sredstva v roku 30 dni od dneva, ko so bila izvzeta iz uporabe, ponuditi drugi družbeni osebi ali občanu preko licitacije in oglasa. Če sredstev v tem roku ne odtuji, jih mora odpisati v breme rezervnega ali poslovnega sklada. Izku-piček od kasnejše prodaje se vnese v poslovni sklad.

Po tem zakonu se lahko odpišejo:

- ustavljene investicije
- trajno izločena osnovna sredstva, ali tista, ki se nepretrgoma ne uporabljajo več kot dve leti
- surovine in material
- drobni inventar
- gotovi izdelki

ZAKON O SANACIJI IN PRENEHANJU OZD

a) Za ugotovitev izgube in kritje v zaključnem računu se uporablja še stari zakon. Prav tako se izplačila OD do 1. 7. 1987 omejujejo po 22. in 49. členu starega zakona, ki določa da OZD lahko izplačuje:

- ob izkazani nekriti izgubi v zaključnem računu, dokler je ne pokrije, OD v višini zamrznjenega osebne dohodka.

— če je izguba pokrita nepovratno, OD po samoupravnih aktih

— če izgubo pokrije s sanacijskim kreditom, največ do višine poprečnega OD TOZD v preteklem letu, povečanega skladno s sklepom sanatorjev največ do 75% rasti OD v Sloveniji v primerjavi s poprečjem leta 1986

b) Zakon skrajšuje roke za nekatera opravila v sanacijskem postopku. Sanacijski program mora biti tako izdelan in dokončno sprejet do konca aprila. TOZD mora že ob ugotovitvi izgube za obdobje I.—IX. prirediti izdelovati sanacijski program.

c) Zaostrena je odgovornost organa upravljanja, poslovnega organa in drugih delavcev s posebnimi pooblastili. Tem delavcem se lahko tudi bistveno znižajo osebni dohodki.

d) Zakon predvideva tako kot dosedaj nepovratno pokrivanje izgub in nadomeščanje s sanacijskimi krediti. Pogoji je, da je sanacijskih kreditov lahko največ 70%. Če je kreditov več, se mora kredit s pogodbo zavzeti, da bo v primeru nadaljnje izgube terjatev iz sanacijskega kredita nad 70% odpisal. Po novem zakonu banka ne more dati sanacijskega kredita TOZD z izgubo, ampak sanatoriju.

e) V 94. do 98. členu so predvidene omejitve osebnih dohodkov tako v primeru nelikvidnosti, kot tudi ob poslovanju v izgubo. Ta določila se bodo uporabljala šele od 1. 7. 1987 dalje, ker do tedaj veljajo omejitve po starem zakonu.

ZAKON O CELOTNEM PRIHODKU IN DOHODKU (obračunski zakon)

Od vseh treh zakonov ta prinaša največ negotovosti oziroma sprememb glede na dosedanje predpise.

Prihodki se še vedno ugotavljajo po principu plačane in plačljive realizacije. Kriteriji se niso spremenili. Med prihodke se vključujejo le realne obresti (tiste nad inflacijsko stopnjo). Tudi definicija stroškov se v bistvu ne spreminja, razen obresti, ki se zopet krijejo iz dohodka (seveda samo nad in-

flacijsko stopnjo) in tečajnih razlik, ki se iz redne bilance izključujejo.

REVALORIZACIJA SREDSTEV

Bilanca uspeha se razdeli v dve bilanci:

- bilanco tekočega uspeha
- revalorizacijsko bilanco

Bilanca tekočega uspeha se sestavlja po ustaljenem načinu, s tem da se iz nje izključujejo revalorizacijski prihodki in odhodki (obresti do stopnje inflacije in tečajne razlike).

Bilanco revalorizacijskih prihodkov in odhodkov sestavljajo tečajne razlike in obresti do stopnje inflacije.

Pozitivni saldo revalorizacijske bilance se vnese v poslovni sklad, negativni saldo pa povečuje ostale stroške.

TOZD mora opraviti revalorizacijo osnovnih sredstev po revalorizacijskih skupinah konec vsakega leta, vsake tri mesece ob periodičnem obračunu pa začasno revalorizacijo neodpisane vrednosti osnovnih sredstev po enotnem koeficientu na podlagi rasti cen industrijskih proizvodov. Vsake tri mesece je potrebno opraviti revalorizacijo amortizacije s koeficientom rasti cen industrijskih proizvodov. Učinek se vnese med amortizacijske stroške in v učinek revalorizacije.

Ob vsakem obračunu je potrebno izvesti revalorizacijo zalog surovin, materiala, gotovih izdelkov in nedovršene proizvodnje. Koeficient se določi na osnovi indeksa rasti cen industrijskih proizvodov, zmanjša pa se za koeficient obračunja zalog. Za učinek revalorizacije se poveča vrednost zalog in učinek revalorizacije.

Novost pri revalorizaciji je

revalorizacija porabljenih sredstev. Vsa porabljena sredstva se morajo revalorizirati z enakim indeksom kot zaloge. Učinek te revalorizacije povečuje učinek revalorizacije in na drugi strani materialne stroške.

Zakon postavlja pogoj, da mora biti učinek revalorizacije, ki povečuje poslovni sklad, najmanj tolikšen, da pokrije obvezno revalorizacijo lastnega poslovnega sklada v višini indeksa rasti cen industrijskih proizvodov. Če je ta učinek manjši, se mora ta razlika nadomestiti iz drugih poslovnih stroškov.

Za učinek prevrednotenja zalog v začetku leta bomo lahko znižali stroške v so-razmerju gibanja zalog, po drugi strani pa bomo morali obvezno izvesti revalorizacijo porabljenih sredstev. Takšen način bo imel usodne posledice na poslovni rezultat tistih TOZD, ki imajo nizko obračunje zalog. Rešitev vidim le v drastičnem znižanju potrebnih zalog za obstoječo proizvodnjo!!!

DELITEV DOHODKA

V tem delu zakona je glede izvajanja največ dilem. Zakon uvaža nov princip delitve dohodka, osebnih dohodkov in financiranja družbenih obveznosti, ki v praksi sploh še ni preizkušan.

Iz dohodka se bodo najprej pokrile tiste obveznosti iz dohodka, ki niso odvisne od njegove višine. To so: obresti za kredite nad inflacijsko stopnjo, zavarovalne premije, obveznosti do DSSS. Nato se bodo pokrivali bruto osebni dohodki. Sistem BOD se bo menjal.

Bruto OD bodo sestavljali:

- neto OD za živo delo
- prispevki iz BOD (osno-

vno izobraževanje, zdr. varstvo, socialno varstvo, pokojninsko zavarovanje)

— neposredni osebni prejemki delavcev iz skupne porabe

Če organizacija ne bo pokrila omenjenih izdelkov, bo imela izgubo. V primeru pozitivnega ostanka bo organizacija obračunala prispevke še za druge SIS, ki niso bile že prej naštet. Po pokritju teh izdelkov se bodo za razliko formalni skladi in OD iz naslova za gospodarjenje z družbenimi sredstvi (minulo delo).

Ta sistem delitve dohodka se bo uporabljal od 1. 7. 1987, oz. od tedaj, ko bodo pripravljene novi dogovori in sporazumi o delitvi dohodka in sredstev za OD.

ZAKON O OMEJEVANJU OSEBNIH DOHODKOV

Zakon je intervencijske narave in bo veljal do uveljavitve novega sistema delitve dohodka in osebnih dohodkov, ki bodo vgrajeni v nove dogovore in samoupravne sporazume.

Zakon predvideva, da sme vsak TOZD izplačevati osebne dohodke v višini poprečnega osebnega dohodka v zadnjem četrtletju leta 1986. Ta znesek se lahko poveča le za odstotek rasti produktivnosti v primerjavi s preteklim letom, največ pa do rasti dohodka na delavca v primerjavi s prehodnim obračunskim obdobjem, v obdobju januar — marec 1987 pa v primerjavi z zadnjim četrtletjem preteklega leta. Dokler zvezni sekretar za finance ne bo izdal navodila o izračunavanju produktivnosti, se bodo poprečni OD lahko izplačevali le do višine poprečnega OD v zadnjem četrtletju leta 1986.

Vodja računovodske službe

JOŽE FINK

FINANCIRANJE OZD

Pogoji gospodarjenja in usvarjanja dohodka v organizacijah združenega dela se že nekaj let slabšajo, vzporedno pa se vse bolj uveljavlja funkcija financiranja. Cilj vsake proizvodnje ali storitvene dejavnosti je prodati proizvedene izdelke oz. izvršene usluge ter tako prit do finančnih srestev, ki so nujno potrebna za plačilo že nastalih stroškov in za pričetek novega obrata. Vse se prične in konča pri denarju. Financiranje izgradnje proizvodnih in ostalih prostorov ter nakup opreme, na kratko investicije v osnovna sredstva, je urejeno s posebnimi zakoni, ki določajo kdo je sposoben investirati in koliko sredstev sme porabiti. Investicijska in finančna sposobnost vseh Novolesovih TOZD v letu 1987 je minimalna in je omejena le na tekočo amortizacijo. Enako je tudi s kreditno sposobnostjo, kar v smislu Zakona o bančnem in kreditnem sistemu pomeni, da temeljne organizacije ne smejo v tem letu najemati kreditov za nove investicije. Investicijska in kreditna sposobnost TOZD se lahko med letom tudi spremeni, vendar se to lahko zgodi le, če je TOZD prejel združena sredstva ali bistveno zmanjšal zaloge.

Iz povedanega sledi, da so naše investicijske zmožnosti omejene na tekočo amortizacijo, pa še to zaradi slabe likvidnosti ne bi smeli v celoti porabiti za investicijske posege. Besedo »likvidnost« — nelikvidnost« slišimo vse bolj pogosto tudi v Novolesu. Organizacija združenega dela je likvidna, če je sposobna poravnati vsako obveznost, ko zapade v plačilo. V primeru, ko OZD ni sposobna poravnati zapadlih obveznosti pa govorimo o nelikvidni OZD. Sposobnost poravnavanja zapadlih obveznosti je v svetu zelo pomembna, saj podjetja ne propadajo zaradi poslovanja z izgubo, temveč zaradi nesposobnosti plačila zapadlih obveznosti. Tudi pri nas je plačilna sposobnost omenjena v Ustavi in Zakonu o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev. Ustava namreč pravi, da OZD ne smejo pri uresničevanju pravice dela z družbenimi sredstvi pridobiti materialnih koristi in drugih prednosti, ki ne temeljijo na njihovem delu. Tiste OZD, ki ne poravnajo svojih zapadlih obveznosti v roku imajo določene materialne koristi, zaradi brezplačnega (brez-

obrestnega) koriščenja tujih virov sredstev. Tako je zapisano v Ustavi in tako bi bilo prav, v praksi pa je čisto drugače.

V pogojih poslovanja z izgubo nastaja »finančna luknja«, ko jo je potrebno nadomestiti z novimi finančnimi viri. Ti so lahko v obliki dolgoročnih in kratkoročnih kreditov, pridobljenih pri bankah ali organizacijah združenega dela, s katerimi smo poslovno-tehnično (reprodukcijsko) povezani, lahko pa tudi v obliki združenih sredstev. Oblika združevanja sredstev za tekoče financiranje po principu skupnega prihodka ali dohodka je dokaj redka, podobno velja tudi za dolgoročno kreditiranje, vendar iz povsem drugih razlogov. Oblika kratkoročnega kreditiranja je torej najpogostejša, spremlja pa jo stalna skrb za pravočasno vračilo sposojenih sredstev. Naj opozorim, da ta oblika financiranja ni problematična dokler »luknja« ni prevelika in pri bankah in organizacijah združenega dela prevladuje zaupanje za vračilo. Žal je naša lanskega izguba povzročila veliko finančno luknjo, in vnesla kanček nezaupanja, ki jo vse težje pokrivalo.

Ob tej ugotovitvi in ceni tujega denarja, bi se morali vsi zaposleni v Novolesu vprašati, kaj se bo zgodilo, če nam OZD več ne bodo zaupale in bodo zahtevale vračilo posojenega denarja. Spomnimo se nedavnega primera Savinje iz Celja in se pravočasno ozrimo v notranje rezerve.

Namreč, vsaka OZD ima poleg osnovnih sredstev tudi svoja obratna sredstva, ki jih sestavljajo vse vrste zalog, denar na žiro računih, vrednostni papirji in terjatve. Obratna sredstva so torej v različnih oblikah in ni vseeno v kakšni obliki so in koliko jih sploh imamo. Če imamo npr. velike zaloge surovin bo potrebno precej časa (kar je različno in je odvisno od tehnološkega postopka), da jih predelamo v gotove izdelke in le te prodamo, da bi prišli do gotovine na žiro računu ali do vrednostnih papirjev (menic). Tudi, če imamo gotove izdelke in jih težko prodamo, je zelo negotova situacija kdaj bomo prišli do gotovine, ali pa če imamo dvomljive terjatve. Torej je zelo pomembno v kakšni obliki se nahajajo obratna sredstva, kakor tudi kolika je njihova vrednost. Dober gospodar

skrbi, da ima ravno prav velike zaloge surovin in polizdelkov, kajti zaloge prilagaja potrebam proizvodnje in nabavnim možnostim. Če se ta osnovni princip zanemari se kaj hitro povečajo zaloge in ne samo da jih je potrebno plačati (denar na žiro računih, v vrednostnih papirjih, pogosto tudi druge kredite spremenimo v zaloge), zahtevajo tudi dodatne skladiščne prostore.

Pri zalogah vseh oblik bi se dalo gotovo nekaj storiti. V vseh TOZD imamo nekurantne zaloge (zaloge brez daljšega obračanja), morda so prevelike zaloge surovin in repromaterialov, polizdelkov je preveč zaradi slabe organizacije proizvodnje, pa gotovi izdelki. Kako skrbimo za zaloge ugotovimo, če se ozremo po dvorišču ali po skladišču. Tu so notranje rezerve, ki jih moramo »odkriti« in del zalog s hitrejšim obračanjem in odprodajo nekurantnih zalog spremeniti v gotovino in vrednostne papirje. Tako v pogojih nadaljnjega poslovanja z izgubo ne bo treba nastajajočo finančno luknjo pokrivati z najemanjem novih kreditov, temveč bomo porabili lastna obratna sredstva. K takšnemu reševanju res težkega finančnega stanja v Novolesu je potrebno pristopiti takoj v vseh TOZD. To ni več parola, temveč življenjska nuja za preživetje. Pogoji gospodarjenja so vse težji, dohodka v drugih OZD je vse manj in z njim tudi razpoložljivih sredstev za kratkoročno kreditiranje. Iz dneva v dan obstaja večja bojazen, da bo potrebno vrniti sposojene kratkoročne kredite, ne bomo pa uspeli najti novih. Poslovanja brez teh kreditov si ne moremo zamisliti vse dotlej, dokler ne bo celoten Novoles posloval s pozitivnim rezultatom.

Posebna finančna služba

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta Lavrič Janeza se iskreno zahvaljujemo OOZS TDP in TSP kot tudi sodelavcem za podarjeno cvetje, izrečena sožalja in denarno pomoč. Vsem skupaj še enkrat hvala!

Lavrič Ludvik
Košmrl Slavka

Uvajanje računalnika v integralni informacijski sistem

Običajno se pristopa vprašanju uvajanja računalnika v integralni informacijski sistem delovne organizacije precej poenostavljeno. Na splošno velja prepričanje, da je že vse opravljeno z nabavo računalnika in ustrezne strojne opreme in morebitno reorganizacijo znotraj računalniškega centra.

Nabava računalniške opreme predstavlja precejšen strošek za vsako delovno organizacijo. Zato lahko razumemo upravičene zahteve, da novo nabavljena oprema čimprej pride v uporabo in razumemo nezadovoljstvo, če nova oprema ne daje pričakovane učinka.

Počasnemu uveljavljanju računalniško zasnovanega poslovanja sledi ugotovitev o neustrezno opredeljeni organizacijski obliki in mogoče še zaključek o neustrezno izbranih kadrih, ki naj bi ga uredili. Uvajanje računalnika v informacijski sistem pa pomeni tudi spremembo organizacije oziroma načina dela znotraj delovne organizacije. Pogoj za spremembo organizacije pa so jasno zastavljeni plan in poslovna politika podjetja, prava medsebojna razmerja oziroma sodelovanja, razvisti izvajalskega, informacijskega in upravljalnega sistema, kadrovska zasedenost, nagrajevanje in strokovna usposobljenost.

V Novolesu je stari informacijski sistem na računalniku Facom z uporabniškega stališča postal nezadosten, saj ni mogel zagotavljati točnosti podatkov in še manj zagotavljati takojšnjih informacij, na katere se je običajno čakalo v mesečnih periodah. Ali drugače povedano: podatki, ki jih je računalnik nudil, sicer niso bili točni, vendar zato zelo natančni. Vzrokov za to je več in jih tukaj ne bom našteval. Zato je razumljivo, da se je po nakupu novega računalnika DELTA 4785 na splošno pričakovalo, da bo njegov nakup pomenil takojšen in bistven kvaliteten skok v smislu hitrejšega in predvsem točnejšega pretoka informacij v vseh

sferah informacijskega sistema.

Izgradnja novega informacijskega sistema je dolgotrajen proces, ki tudi ob najbolj optimalnih okoliščinah traja nekaj let. Laično bi tako lahko zaključili, da je potem najbolj smotno prenesti obstoječi informacijski na FACOMU na nov računalnik in šele nato graditi naprej.

Poudariti pa moram, da organizacijsko in tehnično to ni možno. Tehnološko sta si računalnika bistveno različna, tako po načinu dela, kot tudi po programskih orodjih, ki omogočajo delo. Po drugi strani pa bi direktna preslikava obstoječih rešitev na nov računalnik v najboljšem primeru samo podaljšala življenje starega informacijskega sistema, ki je, kot smo ugotovili, nezadovoljiv.

Torej je edina alternativa v izgradnji novega informacijskega sistema, kar pa nujno vodi tudi v organizacijske spremembe znotraj Novolesa. Računalnik s svojimi programskimi rešitvami predstavlja samo orodje, ki omogoča delovanje informacijskega si-

stema. Kako in v kolikšni meri pa ta sistem zaživi, koliko je uspešen in učinkovit, pa je odvisno od že prej naštetih pogojev, torej predvsem od ljudi, ki ga uporabljajo.

Informacijski sistem delovne organizacije je sklop več medsebojno povezanih podsistemov. Sočasna izgradnja vseh podsistemov in njihova integracija pa predstavlja prevelik zalogaj tako za strokovni kader, ki ga uvaja, kot za celotno delovno organizacijo, saj organiziranosti ni mogoče spreminjati naenkrat. Zato je smiselno najprej izgraditi posamezne podsisteme in jih na koncu povezati v celovit poslovni informacijski sistem. Najustreznejša oblika realizacije je projektna, saj omogoča sodelovanje strokovnjakov različnih profilov. Prioriteta oziroma vrstni red izgradnje podsistemov pa mora biti narekovana s potrebami, smotri in strategijo celotne delovne organizacije, se pravi od strokovnega vodstva delovne organizacije.

Naj na koncu še predstavim projekte, ki so že realizirani

oziroma so v fazi realizacije.

Trenutno delamo na projektu sistem naročanja in prodaje, ki je bil že predstavljen v eni od prejšnjih števil glasila. Pokriva področje naročil kupcev, disponiranja odpreme, fakturiranja, blagovnega obračuna in prodajnih statistik. Realizacija projekta naj bi v grobem bila končana v začetku maja.

Prav tako poteka delo na prenosu kadrovske evidence iz FACOMA na VAX, začelo pa se je delo na projektu tehnologije.

Projekt materialno poslovanje je zaključen. Obsega programe za direktno delo z zalogami in obračunom materialnega poslovanja, programe za naročanje materiala in analitike porabe in prejema. Kako je ta projekt zaživel oziroma v kolikšni meri je zadovoljil potrebam, vedo najbolj uporabniki sami. Še enkrat pa naj poudarim, da je uspešnost vsake rešitve odvisna od angažiranosti vseh sodelujočih in njihove pripravljenosti, da sprejmejo in realizirajo predlagane spremembe.

Metod Saje

Izobraževanje v TOZD TPE

Delavski svet TOZD TPE je na svoji seji dne 26. 12. 1986 sprejel program izobraževanja delavcev za leto 1987. Po tem programu naj bi v TOZD eno skupino delavcev usposobili za manj zahtevna dela in naloge v proizvodnji. Na nivoju delovne organizacije pa naj bi se izvedlo dopolnilno izobraževanje (prekvalifikacija) v lesarski stroki za delavce, ki že imajo IV. stopnjo izobrazbe, pa niso lesarji in za delavce, ki delajo na delih in nalogah s IV. stopnjo zahtevnosti, pa nimajo ustrezne izobrazbe oziroma z delom pridobljene delovne zmožnosti.

Tako, kot v delovni organizaciji NOVOLES imamo tudi v naši TOZD neustrezno kvalifikacijsko strukturo, saj je kar dve tretjini delavcev nekvalificiranih. Od 24 delavcev, ki imajo končano IV. stopnjo izobrazbe, pa polovica nima ustrezne smeri. Tako struktura je zlasti posledica prestrukturiranja TOZD v lesno proizvodnjo. Glede na to, da imamo toliko nekvalificiranih delavcev, smo se v prvi fazi odločili za izobraževanje delavcev na II. stopnji lesne smeri, torej za poklic obdelovalec lesa. Že v januarju smo začeli z zbiranjem prijav. Veliko delavcev je bilo potrebno prepričati, da je izobraževanje ne le potreba za TOZD, temveč tudi za samega delavca. Delavec si s tem izobraževanjem pridobi verificiran poklic. Možnost vpisa so imeli tudi delavci z nepopolno osnovno šolo. Za njih pa je to izobraževanje še toliko bolj pomembno in koristno, saj si z izobraževanjem, kakršnega smo si zastavili pridobijo osnovno šolo in poklic. V izobraževanje smo želeli vključiti delavce, ki še niso stari 40 let in vse tiste, ki opravljajo dela in naloge, kjer se zahteva višja stopnja izobrazbe, katero delavci dejansko imajo. Moram povedati, da precej delavcev ni bilo zainteresiranih za vsakršno obliko izobraževanja. Nekatere je bilo potrebno močno prepričevati in dopovedati, da izobraževanje ni le koristno za TOZD, temveč predvsem za delavce same. Delavci, ki se bodo dodatno izobraževali, bodo imeli tudi možnost napredovanja pri delu.

Za izobraževanje na II. stopnji lesne smeri se je vpisalo 29 delavcev. Predavanje se je

začelo v februarju in bo potekalo vse do junija, ko bo zaključen prvi del. Do takrat naj bi delavci opravili večino splošnih predmetov. V jesenskem delu izobraževanja pa bo nadaljevanje predavanj iz splošnih predmetov in strokovnega predmeta iz področja lesarstva. Vzporedno s teoretičnim delom strokovnega predmeta pa bo potekalo tudi praktično usposabljanje. Predvideno izobraževanje naj bi bilo zaključeno konec leta.

Ko se je začelo izvajati izobraževanje, je bilo izpostavljen več problemov. Nekateri delavci, zlasti delavke z majhnimi otroki, se težje redno udeležujejo predavanj, kajti predavanja so izven rednega delovnega časa in trikrat tedensko. Zato je nekaterim delavcem dana možnost samoizobraževanja, za kar pa se morajo dogovoriti s posameznim predavateljem.

Po mesecu dni od pričetka izobraževanja ugotavljam, da se večina delavcev, ki so se vpisali v II. stopnjo lesne smeri, redno udeležuje predavanj, nekateri se samoizobražujejo. Opravili so že tudi prvi izpit.

Vsi skupaj se dobro zavedamo, kako pomembno je usposabljanje delavcev, zato bomo morali izobraževanju posvetiti še večjo pozornost in delavce vključiti v vse oblike izobraževanja. Vsak delavec naj bi namreč imel primerno izobrazbo za opravljanje del in nalog, na katere je razporejen.

MEDVED MAJDA

SEMINAR V LUXEMBURGU

Med 16. in 18. februarjem je bil v Luxemburgu seminar M.I.S. (Marketinško informacijski sistem), katerega organizator je bil ESSOMAR (Evropsko združenje za marketing).

Udeleženci seminarja so bili večinoma iz Evrope. Strokovnjaki (teoretiki in praktiki) so

na seminarju obravnavali in demonstrirali najnovejše funkcionalne prijeme na področju marketinga, katerih rezultati so dragoceni podatki v funkciji sprejemanja optimalnih marketinških odločitev.

Evropski raziskovalci marketinga razen stroke (marketinga), odlično obvladajo računalništvo, odlična strokovna angleščina je pogoj za razvoj, veliko pa uporabljajo tudi statistične in statistično-matematične metode.

Zahodni trg je trg potrošnika (ne proizvajalca!) in zaradi tega proizvajalci ne prepuščajo naključju ničesar, upoštevajo pa vsak parameter, ki vpliva na nakup.

Kljub sistemskim razlikam in kljub razliki v šolanju menim, da so njihove izkušnje dragocene. Vsaj odkrili so nam, zakaj so tako uspešni. Ostalo moramo opraviti sami s trdim delom in pozitivnim odnosom do strokovnega razvoja.

PEHNEC ĐURĐA

Razpis kadrovskih štipendij za šolsko leto 1987/88

TOZD-i in DSSS Novoleta razpisujejo za šolsko leto 1987/88 naslednje kadrovske štipendije:

OBDELOVALEC LESA — II. st.

TOZD ŽAGA, Straža
TOZD Tovarna ploskovnega pohištva Novo mesto
TOZD Tovarna plastificiranih iveric in žaga, Soteska
TOZD Tovarna drobnega pohištva Straža
SKUPNO

LESAR — III. st.

TOZD Tovarna vezanih plošč Straža
TOZD ŽAGA Straža
TOZD Tovarna plastificiranih iveric Soteska
TOZD Tovarna ploskovnega pohištva Novo mesto
TOZD Tovarna gugalnikov Dvor
TOZD Tovarna drobnega pohištva, Straža
SKUPNO

LESAR ŠIROKEGA PROFILA — IV. st.

TOZD Tovarna vezanih plošč Straža
TOZD ŽAGA Straža
TOZD Tovarna plastificiranih iveric Soteska
TOZD Tovarna ploskovnega pohištva Novo mesto
TOZD Tovarna gugalnikov Dvor
TOZD Tovarna drobnega pohištva Straža
TOZD Tovarna stilnega pohištva Straža
TOZD BOR Krško
TOZD Tovarna ploskovnih elementov Trebnje
SKUPNO

LESAR — TEHNIK — V. st.

TOZD Tovarna vezanih plošč Straža
TOZD ŽAGA Straža
TOZD Tovarna plastif. iveric in žaga Soteska
TOZD BOR Krško
TOZD Tovarna ploskovnih elementov Trebnje
TOZD Tovarna drobnega pohištva Straža
TOZD Tovarna stilnega pohištva Straža
TOZD Tovarna ploskovnega pohištva Novo mesto
TOZD Tovarna gugalnikov Dvor
TOZD Blagovni promet Novo mesto
SKUPNO

INŽENIR LESARSTVA — VI. st.

TOZD ŽAGA Straža
TOZD Tovarna plast. iveric in žaga Soteska
TOZD BOR Krško
TOZD Tovarna ploskovnih elementov Trebnje
TOZD Tovarna stilnega pohištva Straža
TOZD Tovarna ploskovnega pohištva Novo mesto
TOZD Blagovni promet Novo mesto
SKUPNO

DIPL. INŽENIR LESARSTVA — VII. st.

TOZD Tovarna vezanih plošč Straža
TOZD Tovarna plastif. iveric in žaga Soteska
TOZD BOR Krško

TOZD Tovarna ploskovnih elementov Trebnje 1
TOZD Tovarna drobnega pohištva Straža 3
TOZD Tovarna stilnega pohištva Straža 2
TOZD Tovarna ploskovnega pohištva Novo mesto 1
TOZD Blagovni promet Novo mesto 1
Delovna skupnost strokovnih služb Straža (razvoj in služba za organ. proizvodnje) 5
SKUPNO 18

REZKALEC KOVIN — IV. st.

TOZD Sigmat Brestanica 1
TOZD Tehnično energetske storitve Straža 2
SKUPNO 3

STROJNI KLJUČAVNIČAR — IV. st.

TOZD ŽAGA Straža 3
TOZD Sigmat Brestanica 2
TOZD Tehnično energetske storitve Straža 4
SKUPNO 9

STRUGAR — IV. st.

TOZD Sigmat Brestanica 1

ORODJAR — IV. st.

TOZD Sigmat Brestanica 1

INDUSTRIJSKI KLEPAR — IV. st.

TOZD Sigmat Brestanica 2

STROJNI TEHNIK — V. st.

TOZD Sigmat Brestanica 3

INŽENIR STROJNIŠTVA — VI. st.

TOZD Sigmat Brestanica 1
TOZD Tovarna ploskovnega pohištva Novo mesto 1
TOZD Tehnično energetske storitve 2
SKUPNO 4

DIPL. INŽENIR STROJNIŠTVA (tehnolog) — VII. st.

TOZD Sigmat Brestanica 2
TOZD Blagovni promet Novo mesto 1
Delovna skupnost strokovnih služb Straža 1
SKUPNO 4

ELEKTROTEHNIK-ELEKTRONIK — V. st.

TOZD Tovarna kopalniške opreme Metlika 1

DIPL. ELEKTRO INŽENIR-VII. st. (indust. elektronika)

TOZD Sigmat Brestanica 1

KEMIJSKI PROCESNIČAR — IV. st.

TOZD Tovarna vezanih plošč, Straža 2
TOZD Tovarna akrilnih proizvodov Trebnje 2
TOZD Tovarna kopalniške opreme Metlika 8
SKUPNO 12

KEMIJSKI TEHNIK — V. st.

TOZD Tovarna akrilnih proizvodov Trebnje 2
TOZD Tovarna kopalniške opreme Metlika 5
SKUPNO 7

INŽENIR KEMIJSKE TEHNOLOGIJE — VI. st.

TOZD Tovarna kopalniške opreme Metlika 1

DIPL. INŽENIR KEMIJSKE TEHNOLOGIJE — VII. st.

TOZD Tovarna akrilnih proizvodov Trebnje 2
TOZD Tovarna kopalniške opreme Metlika 2
TOZD Blagovni promet Novo mesto 1
Delovna skupnost strokovnih služb Straža 2
SKUPNO 7

DIPL. ORGANIZATOR DELA — VII. st.

Delovna skupnost strokovnih služb Straža 1

DIPL. INŽENIR GRADBENIŠTVA — VII. st.

TOZD Blagovni promet Novo mesto 1

PROFESOR NEMŠKEGA JEZIKA — VII. st.
TOZD Blagovni promet Novo mesto

KUHAR — IV. st.
TOZD Tehnično energetske storitve Straža

EKONOMSKI TEHNIK — V. st.
Delovna skupnost strokovnih služb Straža

EKONOMIST — VI. st.
TOZD Blagovni promet, Novo mesto
Delovna skupnost strokovnih služb Straža
SKUPNO

DIPL. EKONOMIST — VII. st.
TOZD Blagovni promet Novo mesto
Delovna skupnost strokovnih služb Straža
(APS, Razvoj, PFS)
SKUPNO

INŽENIR VARSTVA PRI DELU — VI. st.
Delovna skupnost strokovnih služb Straža

DIPL. MATEMATIK (aplikativna mat.)-VII. st.
Delovna skupnost strokovnih služb Straža

DIPL. INŽENIR RAČUNALNIŠTVA — VII. st.
Delovna skupnost strokovnih služb Straža

DIPL. ORGANIZATOR DELA-INFORMATIK — VII. st.
Delovna skupnost strokovnih služb Straža

DIPL. INŽENIR ARHITEKTURE — VII. st.
Delovna skupnost strokovnih služb Straža

DIPL. PRAVNIK — VII. st.
Delovna skupnost strokovnih služb Straža

Skupni razpis vseh kadrovskih štipendij za SR Slovenijo bo predvidoma objavljen 31. 3. 1987 v Delu. Od tega datuma dalje pa do 15. 7. 1987 bomo sprejemali prošnje za dodelitev štipendij. Kandidati morajo vlogi (obrazec DZSSPN-1- »Vloga za uveljavljanje socialno-varstvenih pravic«) priložiti:

- 1 — potrdilo o vpisu v šolo,
- 2 — overjen prepis oz. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo o opravljenih izpitih,
- 3 — potrdilo o premoženjskem stanju družine in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu (izdaja oz. potrjuje davčna uprava),
- 4 — potrdilo o dohodkih staršev v letu 1986 (vsi dohodki iz delovnega razmerja, iz kmetijstva, obrti in dohodki iz dela v podaljšanem delovnem času in drugih virov. Če so starši upokojeni priložijo odrezek pokojnine za december 1986).

Vsi prosilci naj vloge dostavijo čimprej, potrdilo o vpisu v šolo in zadnje šolsko spričevalo pa naj dostavijo, ko ga bodo prejeli oz. najkasneje do 15. 7. 1987.

Kandidati naj izpolnjene vloge za dodelitev štipendije in ustrezno dokumentacijo dostavijo do 15. 7. 1987 na naslov:

»NOVOLES«, Kadrovsko-socialna služba, 68351 Straža.

V. N.

1 **Prijava za letovanje**

(podčrtaj ustrezne odgovore)

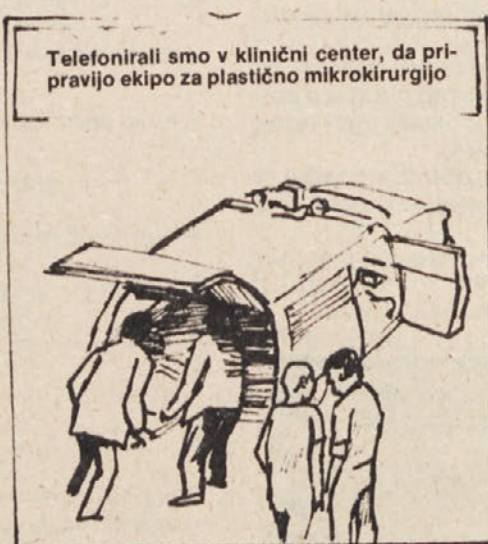
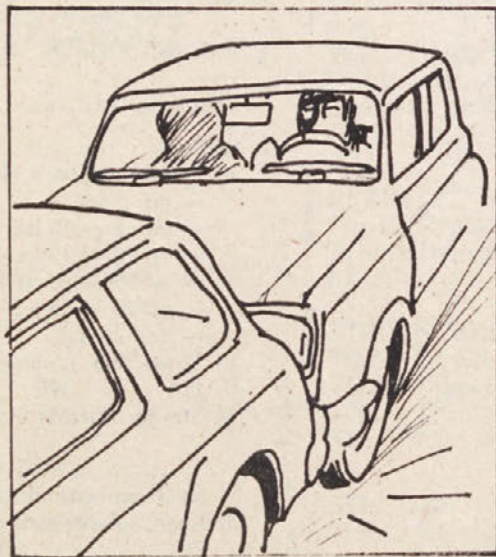
1. IME IN PRIIMEK
datum rojstva TOZD
2. Kriteriji:
 - a) Leta zaposlitve v Novolesu
— do 5 let 5 točk
— od 5 — 10 let 10 točk
— od 10 — 15 let 15 točk
— od 15 — 20 let 20 točk
— od 20 — 25 let 25 točk
— nad 25 let 30 točk
 - b) Vezan sem na kolektivni dopust
DA NE 25 točk
 - c) Število nepreskrbljenih družinskih članov
(vsak nepreskrbljeni družinski član se točkuje z 10 točkami)
 - d) Imam šoloobvezne družinske člane
DA NE 25 točk
(kriterij se upošteva le, če želi delavec letovati v času šolskih počitnic)
 - e) Zakonec je zaposlen v DO Novoles
DA NE 30 točk
(velja tudi za upokojene DO Novoles)
 - f) Samohranilci:
samohranilec-ka z enim otrokom 15 točk
samohranilec-ka z več otroki 25 točk
 - g) Uporaba počitniških kapacitet:
Kdaj in kje ste nazadnje letovali preko DO Novoles v zadnjih petih letih (velja le za letovanje od 2. 6. do 30. 9.):
— nisem letoval 0 točk
— letoval 1 x -5 točk
— letoval 2 x -10 točk
— letoval 3 x -20 točk
— letoval 4 x -30 točk
— letoval 5 x -40 točk
 - i) Letoval v zadnjih dveh letih
DA NE -15 točk
3. Želim letovati v
od do
rezervni termin v od do
4. Z mano bodo letovali še:
 1. sorodstvo:
 2. sorodstvo:
 3. sorodstvo:
 4. sorodstvo:
 5. sorodstvo:
 6. sorodstvo:
5. S podpisom izjavljam, da sem podal točne podatke in se obvezujem, da bom stroške letovanja poravnal v največ treh obrokih pri izplačilu OD. Prav tako izjavljam, da sem seznanjen z aneksom k »Pravilniku o koriščenju počitniških kapacitet« ki pravi:
— delavec, ki odpove letovanje zaradi subjektivnih vzrokov, mora le-to odpovedati najmanj 14 dni pred začetkom letovanja.
6. Prijavnice do 20. 4. 1987 oddajte vodjem splošnih oddelkov TOZD ali ref. za oddih in rekr. v KSS.

Kraj, dne

Podpis:

Poškodbe na delu

Definicij za nesrečo je veliko. Nesreča ni isto kot poškodba. FILIPOWSKI meni, da je: nesreča nepredviden dogodek brez možnosti kontrole ali hitra akcija oziroma reakcija kakšnega predmeta, snovi, osebe ali sevanja, ki se je pojavila kot posledica motenj normalnega poteka dogodkov, pri čemer izpostavlja mate-

rialne elemente ali ljudi nevarnosti notranjih ali zunanjih poškodb ali pa je povod za kakšno okvaro.

Poškodba pa je posledica nesreče, pri kateri se delavec lahko zastrupi ali pa rani.

Vrsto let smo te pojme mešali. Registrali smo poškodbe in jih imenovali nesreče na delu, saj smo prijavljali vsako

poškodbo, kjer je bil delavec en dan ali več na bolovanju. Nismo pa neregistrirali ne analizirali nesreče, ki so bile brez posledic. Sicer pa tudi v prometu ne registrirajo manjših karambolov, ob katerih pride do neznatnih prask.

Najbolj imamo razčlenjene poškodbe na delu

S prometnimi nesrečami se ukvarjajo organi javne varnosti in imamo dokaj natančne podatke za vrsto let nazaj, vendar le za večje nesreče, nesreče s poškodbami in smrtne nesreče.

Za poškodbe doma skoraj nimamo podatkov.

Nadaljevanje prihodnjič

Občni zbor IGD Novoles

Industrijsko gasilsko društvo Novoles je pred enim letom proslavljalo svoj 40-letni jubilej. Ob tej priliki je bilo o njegovi dejavnosti veliko povedanega. Ponoviti pa velja, da je v štiridesetletni zgodovini IGD močno napredovalo in preprečilo veliko materialno škodo, ki bi nastala, če ne bi bilo ustrezne protipožarne osveščenosti zaposlenih in hitrega, strokovnega ukrepanja ob nastanku požara. V petek, 27. 2. 1987 je imelo IGD Novoles svoj letni občni zbor, na

katerega so bili povabljeni gostje iz drugih DO v novomeški regiji.

V pristrčnem vzdušju, ki ga znajo ustvariti le gasilci, ki že tako in tako ure in ure svojega prostega časa žrtvujejo za skupno dobro, je bila prikazana dejavnost društva v preteklem letu ter načrti za letošnje leto. Ker je obstoječemu izvršnemu odboru potekel mandat, je društvo izvolilo nov izvršni odbor. Izvoljeni so bili sledeči naši sodelavci in sodelavke:

Andrej Zaviršek novi predsednik IGD Novoles

Tov. Andrej je direktor TOZD TGD na Dvoru. Ob izvolitvi je podal sledečo izjavo:

»Veseli me, da ste me izvolili na to funkcijo! Morda kdo misli, da je gasilska dejavnost nepomembna, pač za tiste, ki ne vedo, kaj bi počeli ob prostem času. Prepričan pa sem, da nas večina v Novolesu ve, da je gasilska dejavnost še kako pomem-

— proti požarna vzgoja vseh delavcev

— vzgoja gasilskega kadra, podmladka

— preventivno delovanje, da ne pride do požarov

— uvajanje gasilskih deset in v tozde, kjer jih še ni

— izmenjava izkušenj z IGD v drugih DO s sorodno proizvodnjo

— jačanje materialne osnove gasilstva itd.

Za izvajanje našega programa smo za letošnje leto predvideli nekaj več kot 500 starih milijonov. To je sicer precej velik znesek, vendar glede na pomembnost gasilske dejavnosti, ga ne bi smeli okrniti. Menim, da bo treba v ta namen aktivirati tudi sredstva skupne porabe tako na nivoju tozdov kot na nivoju DO. Moja želja je, da bi postali vsi delavci Novolesa aktivni gasilci in gasilke.«

bnja. Zlasti je pomembna predvsem za Novoles, ki ima tako proizvodno dejavnost, ki je izrazito podvržena požarni nevarnosti. Zato globoko spoštujem in cenim vse naše sodelavce, ki se žrtvujejo za to dejavnost. Zaupanje, ki ste mi ga izkazali z izvolitvijo za predsednika IGD, je za mene zato toliko pomembnejše in obvezujoče. Tudi v prihodnje se bomo še bolj trudili, da ohranimo kontinuiteto in rast našega društva. Zato si za to leto med drugimi nalogami nalamo predvsem naslednje:

Novi upravni odbor IGD

Zaviršek Andrej — predsednik, Kovačec Janko — podpredsednik, Japelj Boštjan — član, Šuštaršič Brane — član, Lavrič Jože — član, Bartolj Stane — član, Brezovar Alojz — član, Jaklič Ivan — član, Erpe Zvone — član, Kastelic Anica — član, Jaklič Slavko — član, Zajec Jože — poveljnik, Dular Valerija — tajnik, Staniša Franc — štab operative, Baša Ivan, Grčman Slavo

— član štaba oper., Srebrnjak Miha — član štaba oper.

Nadzorni odbor: Mervar Franc, Jakše Ivan, Zupančič Stane.

Komisija za odlikovanja: Kovačec Janko, Zajec Jože, Jaklič Ivan.

Delegat za OGZ: Kovačec Janko

Novo sprejeti člani: Zupančič Stane, Zupančič Tanja, Hrastar Ivan, Košir Igor, Staniša Franc, Ribič Damjan, Beg Marjeta, Beg Majda, Jerše Anica, Gorenc Mateja, Kastelic Andreja, Urbančič Alenka, Nahtigal Zdenka, Gutman Alenka, Kastelic Anica, Herceg Ljubica, Zaviršek Andrej, Balog Ivan, Markovič Zvone, Novak Jožica.

Ob tej priložnosti je bilo podeljeno priznanje IGD Novoles tov. Jaklič Štefanu za napredek gasilstva v Novolesu.

Poročilo o delu službe varstva pred požarom za leto 1986

Služba varstva pred požarom opravlja naloge tako preventivnega, kakor operativnega značaja, kar pomeni, da v prvi vrsti deluje na področju preprečevanja požara, nato pa še na operativnih nalogah, to pomeni na pripravi poklicnih in prostovoljnih gasilcev za strokovno delovanje pri gašenju požarov.

Na osnovi tega je naša služba v preteklem obdobju opravila naloge, kot so:

— poučevanje, oziroma usposabljanje zaposlenih in novosprejetih delavcev s področja poznavanja nevarnosti za nastanek požara, preprečevanje nastanka požara, roko-
vanje z gasilnimi napravami, formiranjem gasilskih enot po dislociranih TOZD in tudi ukrepanje v primeru nastanka požara. Priznati moramo, da nam to usposabljanje ni uspelo v popolnosti, sicer iz objektivnih razlogov kot so: zahteve po povečanem delu v proizvodnji, daljši odsotnosti z dela, v nekaterih primerih pa tudi zaradi nezainteresiranosti delavcev;

— preverjanje stanja požarnega varstva po TOZD — preventivni pregledi, ki smo jih opravljali v skladu z zahtevami navodil požarno varnostnih predpisov in to najmanj dvakrat letno v vsaki TOZD. Na osnovi teh pregledov so bili uvedeni določeni ukrepi ali zahteve po odpravi pomanjkljivosti, ki bi bile lahko vzrok nastanka požara. Kljub stalnemu nadzoru delavcev odgovornih za požarno varnost in varstva pri delu, kakor tudi poklicnih gasilcev, se stanje glede požarnega varstva v TOZD še vedno prepočasi ureja;

— periodični pregledi gasilnih sredstev in naprav so se ravno tako izvajali v rokih, ki jih zahtevajo tehnični predpisi. Pri teh pregledih smo ugotovili, da se še vedno uporabljajo določene gasilne naprave ne namensko, da delavci, ko gasijo začetne požare, ne obveščajo pravočasno strokovne službe, v največ primerih zvemo za požar šele potem, ko ugotovimo, da so aparati izpraznjeni in da jih je potrebno ponovno servisirati. Poseben problem je uporaba opreme iz hidrantnih omaric v druge na-

mene, kot so: pranje cest, čiščenje lakirnic, uporaba pri gradbenih delih, pranje vozil, ipd. Zaradi tega odnosa do opreme, smo morali v preteklem obdobju zamenjati nekaj 100 m gasilskih cevi, več ročnikov in servisirati po nepotrebnem večje število gasilnih aparatov;

— služba kot taka se aktivno vključuje v delo industrijskega gasilskega društva s svojo strokovnostjo, saj so vsi poklicni gasilci vključeni v društvo, kjer opravljajo vidne funkcije kot so: poveljnik društva, desetarji, trenerji tekmovalnih enot in kot strokovni delavci pri usposabljanju gasilskih enot za operativno delo v slučaju nastanka požara;

— po dolgem času je uspelo naši službi, da jo aktivno vključujejo v delo investicijske službe pri novogradnjah in adaptacijah in tehničnih prevzemih le-teh objektov na področju požarnega varstva, zlasti pa še pri avtomatskih napravah za javljanje in gašenje požarov.

Kljub zgoraj omenjenim opravilom in prizadevanju službe za zboljšanje požarnega varstva je v preteklem letu prišlo do 34 manjših začetnih požarov in 3 večjih. Škoda, ki je nastala, je bila dosti velika, lahko pa bi bila še večja, če se ne bi vključevali v akcijo gašenja začetnih požarov vsi člani društva in ostali zaposleni, kar je dokaz poučevanja in vzgoje, ki ga opravlja naša služba.

Ob zaključku poročila apeliram na vse vodilne in vodstvene strukture, kakor tudi na zaposlene v proizvodnji, da čimbolj in čim več sodelujejo s službo varstva pred požarom in s tem pripomorejo k izboljšanju požarnega varstva v naši delovni organizaciji.

Vodja zavarovanja DO:
Kovačec Janko

Predstavljamo vam našega sodelavca PAPEŽ Darka, člana ožje 7-članske selekcije Kolesarskega društva Novo mesto

PAPEŽ Darko rojen 30. 6. 1966, po poklicu avtoklepar, zaposlen v naši TOZD Blagovni promet od 16. 2. 1987.

Kakšna je njegova športna pot?

Darko je bil v letu 1984 prvak Jugoslavije pri mladincih. Med služenjem vojnega roka je pridno treniral in s svojimi rezultati opozoril nase.

Sedaj je član 7-članske selekcije, ki je sestavljena iz naslednjih kolesarjev:

1. PAPEŽ Sandi — GORJANCI
2. GLIVAR Srečko — PIONIR
3. KRULJAC Marko — PIONIR

4. ROBIČ Jurij — KRKA
5. SMOLE Jože — CESTNO PODJETJE
6. BOJANC Branko — IMV
7. PAPEŽ Darko — NOVOLES

Prič, odkar tekmuje, ima Darko sedaj vse pogoje za resen trening, kar se tudi pozna pri testih in testnih tekmovanjih, saj se je prebil na vrh selekcije. Da je to res, je pokazala tudi letošnja prva mednarodna cestna dirka v Italiji, dne 8. 3. 1987, kjer je v konkurenci 180 udeležencev zasedel 18. mesto.

Kakšni so športni cilji Darka?

Vsekakor to, da doseže s klubsko vrsto na mednarodnih dirkah čimboljše rezultate in si pridobi naziv ŠPORTNIK ZVEZNEGA RAZREDA.

Letošnje važnejše mednarodne dirke so:

- DIRKA GRADOV V FRANCIJI TOUR LOT ET CHER
- OLYMPIA TOUR na Nizozemskem
- ALPE ADRIA

Darku želimo veliko športnih uspehov!

ZAHVALA

Ob smrti moje mame Jožefe Zupančič iz Gabrja pri Soteski se z izrazom globoke hvaležnosti zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjena venca TOZD TPI in žaga Soteska kakor tudi pomoč. Vsem, ki ste nam ob tem težkem in žalostnem trenutku stali ob strani, še enkrat HVALA.

Jože Zupančič
z družino

Rekonstrukcija lakirnice je končana

Novoles — TOZD TDP St-
raža je preživela investicijo v
smislu rekonstrukcije lakir-
nice v skupni vrednosti
480.000.000 din. Lakirniški
prostori povečani na 2.000 m².
Nujnih pomožnih prostorov
800 m². Kratek rok gradbenih,
instalacijskih in montažnih
del. Sodelovanje dobro.

Na osnovi lokacijske do-
kumentacije 12-62/85 iz maja
1985 in lokacijskega dovolje-
nja št. 351-03-303/85-9 z dne
12/8-1985 sta LESNINA TOZD
IGT Ljubljana in SOP IB Lju-
bljana izdelala projektno do-
kumentacijo in sicer:

1. LESNINA — tehnološki projekt

- cevni razvod lakov (v
sodelovanju s SIGMATOM)
- razvod komprimiranega
zraka, hladne in odpadne vode
- strojne inštalacije (ogre-
vanje, prezračevanje, vodovod)
- elektroinštalacije v anek-
sah

- arhitekturo in statiko
- armaturo
- adaptacija objekta

2. SOP IB — toplotna postaja

- strojne inštalacije
- elektroinštalacije lakir-
nice in razsvetljave
- inštalacije tople vode
90/70° C za tehnologijo

Skupaj je bilo izdanih 12
map projektne dokumentaci-
je. Na njih smo si pridobili vsa
potrebna soglasja in nazadnje
tudi gradbeno dovoljenje št.
351-03-303/85-9 z datumom
5/9-1986.

Za izvajanje rekonstrukcije
pa so bile podpisane naslednje
pogodbe:

— Z GIP PIONIR TOZD
MKI za kompletna gradbeno
obrtiška in inštalacijska dela.

— S SOP — TOZD OPRE-
MA KRŠKO za kompletno la-
kirniško opremo zmontirano v
novi lakirnici.

— Z OZ HRASTOM za
prezračevalne kanale, sliko-
pleskarska dela, zasteklitvena
dela.

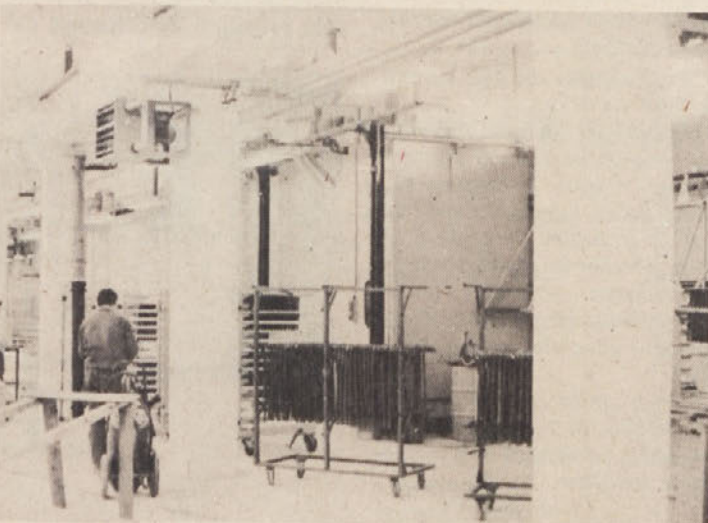
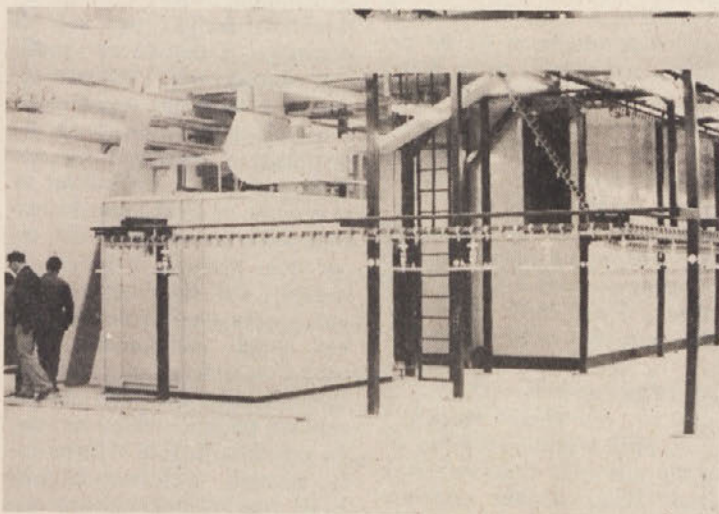
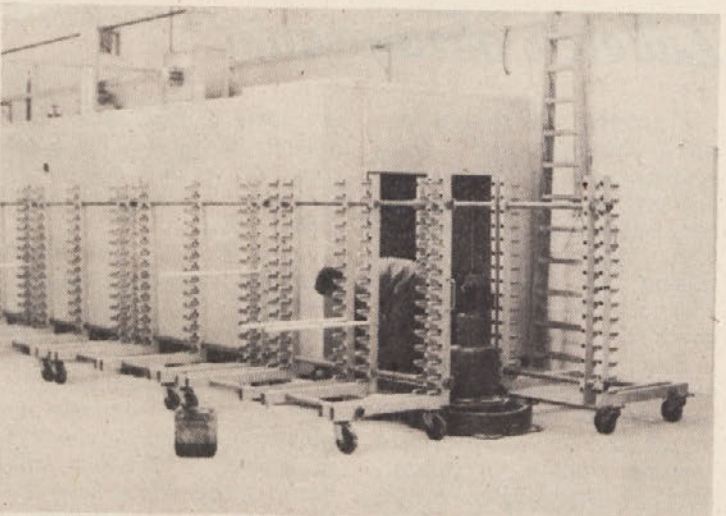
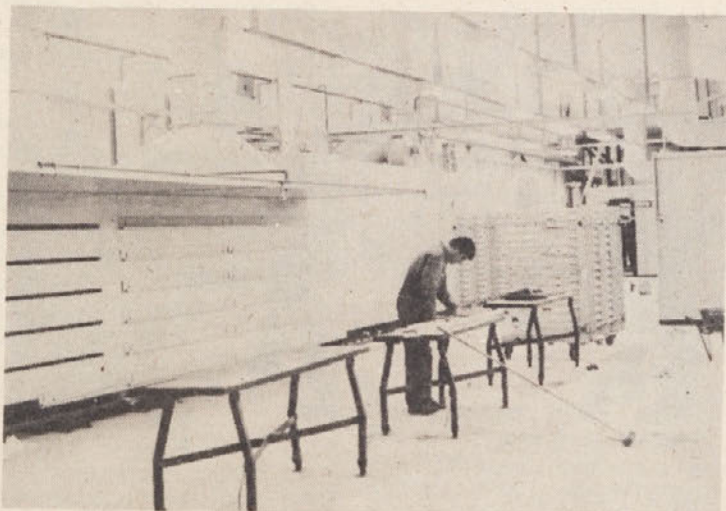
Pri rekonstrukciji so sodelo-
vali delavci TOZD TES in
seveda tudi delavci TOZD
TDP.

Fizično se je rekonstrukcija
pričela s pripravljalnimi deli
— čiščenje in pospravljanje —
že 10/8-1986. V tedanjih pla-
nih je bilo opredeljeno, da bo
rekonstrukcija I. faze lakirnice

končana v dveh mesecih in
rekonstrukcija II. faze v štirih
mesecih. Teh rokov smo se vsi
zelo resno držali. Pričetek
poizkusne proizvodnje v re-
konstruirani I. fazi je bil
19/11-1986. Istočasno se je
pričela izvajati tudi rekonst-
rukcija II. faze. Tudi ta je pote-
kala v glavnem po planiranih
rokih. Odstopanje, oziroma
zamude so nastale samo zaradi
večjega obsega rušitvenih del v
stari lakirnici, zaradi več grad-
benih del na severni steni,
severnih aneksih in zaradi za-
muditve Gradbenega finalista
Maribor, ki kot kooperant
GIP Pionir ni pravočasno do-
bavil pravih pesek za izde-
lavo neiskrečnega tlaka.

Kljub temu je zamud po pla-
nu zelo malo.

Rekonstrukcija II. faze se je
končala s podiranjem predelne
stene 7/3-1987. Na ta način se
je TOZD TDP skupno z vsemi
izvajalci pridružil čestitkam za
dan žena — 8. marec, ker prav
njih je v tej lakirnici največ. Da

pa ne bi to poročilo izzvenelo
kot suho naštevande dejstev, bi
za zaključek podal še oceno
dela.

Sodelovanje službe investi-
cij s predstavniki TOZD kakor
tudi z vsemi predstavniki izva-
jalcev, je bilo zelo dobro. Za I.
fazo rekonstrukcije smo se ses-
tali 31 krat, kar je dokumenti-
rano na 31. zapisnikih. Vsako
problematiko smo takoj in
sprotno reševali. Za II. fazo pa
smo se sestali 16 krat, kar je tu-
di dokumentirano s 16 zapisni-
ki.

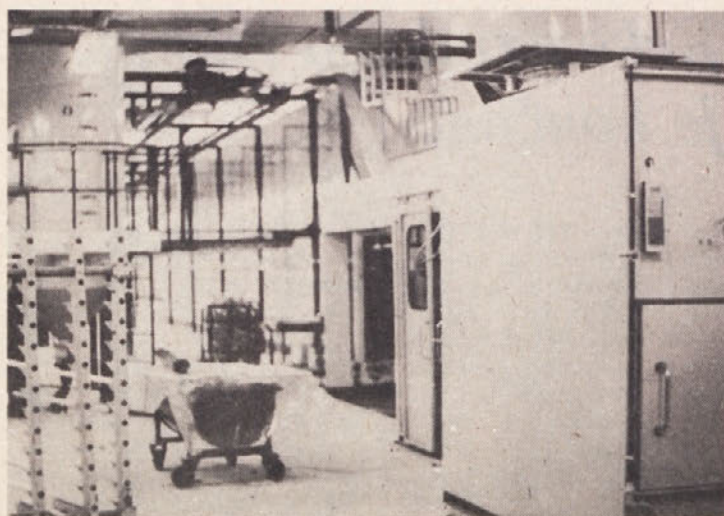
Manj redno so na te ses-
tanke v petek ob osmih hodili
projektanti in vodilni delavci
TOZD, da ne omenjam DO.

Podražitev ne bo, investicija
pa bo dražja samo zaradi več
del, kot je bilo s projekti pre-
videno in v osnovnih pogodbah
dogovorjeno. Podražitev
uveljavlja samo SOP za opre-
mo, ki je dolgo časa čakala na
montažo.

Kdor hitro gradi, poceni
gradi.

Vsem za sodelovanje najle-
pša hvala.

Stane Zupančič

Začetek obratovanja

V začetku tega meseca smo začeli obratovati tudi v drugi polovici nove lakirnice. Prva polovica je začela obratovati 24/11-1986, sedaj imamo kompletno lakirnico in kot celota zajema štiri linije, ki omogočajo racionalno in kvalitetno površinsko obdelavo.

Linija A: za obdelavo struženih elementov in hrbtnih letov z avtomatskim umakanjem v nitro lak, ki je linijsko povezana z nanosom osnove za luženje, luženjem, vpenjanjem elementov na kovinske nosilce in dekoriranjem. Omogoča tudi ročno pomikanje v redek lak. Pri optimalnem pomiku 7 min/voz. in polnitvijo odvisno od vrste elementa kapaciteta znaša 9600 kom/8 ur. Potrebno število del. je 6—8, kar je odvisno od vrste površinske obdelave.

Linija B: Za luženje ostalih elementov z mazanjem ali z umakanjem v lužilo. Linija je opremljena z etažnimi vozički, ki omogočajo polnitve z različnimi elementi s presnavljanjem etažnih palic ali pomikanjem vertikalnih nosilcev. Gibanje je taktno z hitrostjo vlečne verige 3,6 m/min.

Linija C: Služi za lakiranje hrbtnih in prednjih sklopov stolov, sestavljenih košev, ročnih opiral, naslonov ali skratka elementov kateri so primerni za obešanje. Elemente obešamo s pomočjo žičnih kljuk na vrtljive prečke po 1 kom ali več manjših kom. Možno je tudi obešanje na sponke, katere se zabijejo v nelakirane dele elementa. Za obdelavo so predvideni 3 prehodi linije. Hitrost transporterja 4 obešala/min pri ročnem lakiranju ali 6 obešal/min pri avtomatskem lakiranju. Del elementov bo možno obde-

lati samo z dvokratnim lakiranjem, kar sprosti del kapacitete. Na tej liniji bomo imeli vgrajeno elektrostatsko nanašanje lakov.

Linija D: Na tej liniji se vrši predvsem lakiranje ploskovnih elementov — sedeži, vezne letve, hrbtna letve, tečaji. Linija je opremljena s 174 paletami, na katere se polagajo elementi. Takt je pogojen s časom trajanja vlaganja elementov in brizganja laka ter brušenja laka. Različne operacije tehnološkega postopka pri enakem delovnem taktu se izvajajo s prilagajanjem optimalnega števila delavcev na posameznem delovnem mestu. Za normalno obratovanje linije je potrebno 7—10 del. odvisno od vrste elementa in površinske obdelave. Kapaciteta linije je 850 sed/8 ur, 5900 letov/8 ur, 7200 tečajev/8 ur, računano s polnitvijo kanala z enakimi elementi. Polnitve kanala z manjšimi količinami različnih elementov pogojujejo več različnih operacij tehnol. postopka, menjanje št. del. na liniji in s tem izgube na času.

Na liniji je vedno vpeljana uporaba naprav za toplo brizganje laka. Poleg linijske obdelave imamo možnost obdelave elementov na 3 suhih kabinah in 1 vodni kabini.

Proizvajalec linijske opreme je SOP — krško.

Doziranje lakov in razredčil na posamezna delovna mesta je rešeno z novo centralno pripravo lakov, katera omogoča enkratni transport 7 vrst materiala za površinsko obdelavo preko centralnega razvoda lakov. Kompletna brizgalna oprema je Wagner, izvajalec montaže Sigmat.

Nova lakirnica vsekakor nudi boljše delovne pogoje in možnost za doseganje boljše kvalitete izdelkov.

Pripravila:
Đurič Štefica

Delavci naše temeljne organizacije smo veseli, da je prišlo do trenutka obratovanja nove lakirnice v celoti. V ponedeljek, dne 9. marca smo začeli uporabljati celoten prostor lakirnice in uvajati dela po novih tehnoloških postopkih. Prizadevanja za sam potek rekonstrukcije, tako kot povezava med TOZD, investicijsko službo DO NOVOLES in izvajalci del so bila maksimalna. Lahko povem, da smo živeli v času rekonstrukcije kot družina, ki se videva ali vsaj sliši dnevno, seveda pa ne brez vsakdanjih problemov, katere smo vsak po svojih močeh in znanju reševali. Globoko smo se zavedali odgovornosti dokončati rekonstrukcijo v roku, ki je bil predviden. Tedensko smo vodili seje koordinacije rekonstrukcije, na katerih smo se pogovorili o realizaciji dogovorjenih del minulega in sestavljali plan naslednjega tedna. Velikokrat se je zgodilo, da so skupine, ki niso realizirale dogovorjenih del, svoja dela opravile v soboto in nedeljo. Pri skupinah izvajalcev, katere svojih tedenskih del niso mogle nadoknaditi skozi soboto in nedeljo, smo povečali število monterjev. Tako smo pri velikem obsegu elektro instalacij in priključkov, ki bi jih morali opraviti elektroinstalaterji SOP, združili moči z elektroinstalaterji GIP PIONIR in uspeli dela pripeljati do željenega ro-

ka. Vsekakor bi lahko SÖP ta dela opravil sam, vendar na trenutno razpoložljivost števila svojih monterjev, bi bila ta dela enako kvalitetno opravljena 14 dni kasneje. To bi pomenilo dvotedensko podaljšanje pričetka produkcije lakirnice kot celote. Enako smo si pomagali pri ostalih monerskih delih različnih izvajalcev. Kot koordinator projektnih del moram poudariti tudi tesno sodelovanje organov požarne varnosti in službe varstva pri delu DO NOVOLES in GIP PIONIR. Izdelali smo si poslovnik, od katerega ni bilo odstopanj, ki so se nanašala na predpise omenjenih služb. Vsa tekoča monerska dela so potekala pod nadzorom organa investicijske službe DO NOVOLES in zunanjim nadzornim organom DO KRKA. Njuna prizadevnost za kvalitetno, pravilno in varno opravljanje del je bila pohvalna, posebno kadar smo se odločali o spremembah projektnih del zaradi prostorske razporeditve opreme. Vsekakor pa se bo strokovnost nadzora izkazala pri tehničnem prevzemu.

Na koncu se zahvaljujemo vsem, ki ste sodelovali pri izvedbi te zahtevne rekonstrukcije. TOZD, kot delavcem lakirnice pa želim uspešno, produktivno in gospodarno delo v novih pogojih.

Pripravil:
Silvo Mišjak

Mami

Najlepša si takrat,
kadar govoriš,
še lepša, kot zaklad,
pa si takrat, ko se smejiš.

Najraje tebe imam
ti varuješ me pred strahovi,
ti hodiš v moj lepi san,
kot še nihče nikoli.

Tebi vse zaupam,
ker te rada imam,
vse na svetu bi prodala,
le da te imam.

Velik šopek bom nabrala,
v njem mamino podobo izbrala.
Ta mama bo le vrtnica rdeča,
ki večno bo dehteča.

Še vedno mlada je
in srečna,
polna radosti, gorja,
pere, lika mi in plete,
kakor ve in kakor zna.

Spomnila se bom je večno,
tudi ko pri njej ne bom.
Saj mi je edina sreča,
urni blisk in varen dom.

Irena RIBIČ
6.b

Partizanka

Temna je noč v gozdu,
sliši se le šum vetrov,
partizani spijo že,
le stražar jih čuva še.

To je mlada partizanka,
ki zaspati zdaj ne sme,
vseposod je nemška zanka,
če v vas se tam ozre.

Hodi vedno sem ter tja,
brani partizane,
rada domovino ima,
ki nikomur je ne da.

Komaj sonce se prebuja,
vsi brž na noge,
borba danes bo najhujša,
preženimo te sovraže!

V tisti borbi padla je
na zeleni trati,
nihče več je videl ni,
v gozdu tam na straži. Andrej KOŠIR
7.b

Mami za 8. marec

Mami za osmi marec
roko bom podal,
ji šopek prinesel,
v vazo ga dal.

Mamica bo vesela,
saj to je praznik njen,
skupaj bova zapela,
da bova še bolj vesela.

Jurij KRŠTINC 7.a

Materi

Prišel je dan,
ki je namenjen vsem ženam.

Spomin se v preteklosti ustavi,
nekaj v srcu se predrami,
občutek ljubezni tistih dni,
ko smo majhni še bili.

V mislih imaš
tisto besedo,
ki si jo prvo izgovoril:
»mama«.

Takrat bila je mama skrivnostna,
za misli otroške modrostna
podarila nam je ljubezen
in zato ji mora biti vsakdo hvaležen.

Z nami je delala prve korake,
z njo smo se lahko igrali junake.
Mama nas je marsičesa naučila
in nas rada v šolo pospremila.

Premalo je en dan v letu,
je kot cvet v vetru,
ki odleti
in ta zgodba se mnogokrat ponovi.

Tanja LEMOVEC
8.b

Dan žena

8. marec — dan žena
praznuje tudi naša mamica.

Ta dan pa si je tudi zaslužila,
saj za vso družino kuha, pere, šiva.

Da mamica res bo praznovala
se moramo potruditi,
da naša roka jo bo zamenjala.

Ta dan bi morali kuhati mi
mamica, ti si pa malo odpočij!
Tudi pospraviti bi morali namesto nje
jo nadomestiti pri pomivanju posode.

Tako pa ne bi smelo samo ta dan ostati
celo leto bi morali ji pomagati,
kajti mamica tudi ne zmore vsega dela,
ki ga bo kljub naši pomoči še imela.

Marko MEDIC
7. b

Mamičina skrb za bolnega otroka

Mamico moraš razumeti,
da težko ji je takrat živeti,
ko ji njen otrok zboli,
njeno srce veselje brž zgubi.

Otožno je njeno srce
smeha ne pokaže več,
nekaj jo v srcu stiska,
to priznala bi nam rada,
a rajši v sebe vse potiska.

Ko otrok ozdravi,
srce se mamici razjasni,
smeh na licih se pokaže,
oko veselje ji razkaže.

Po boleznih sreča jih objame,
jim zdravja zaželi,
mamica po otroku veli:
»Živi, živi še mnoge dni!«

Jelka ĐUKIĆ
5. b

Pravijo...

da je direktor nekega našega
TOZD-a prepovedal svojim de-
lavecem udeleževati se športnih
tekmovanj v prihodnje iz razlo-
ga, ker noče več imeti probleme
glede njihove prisotnosti na delu
v ponedeljek zjutraj.

da imamo poleg pirovih
hlodov tudi precej pirovih ljudi,
ki se sprehajajo po Novolesu že
dlje časa in to iz istega TOZD-
a, ki nabavlja hlodovino. Člo-
vek edino ne ve, kaj je trenutno
večje zlo.

da CSM-jevi skladiščni de-
lavci veliko hitreje pridejo do
»okrepčevalnic« v Straži in na-
zaj, kot do naše jedilnice, pa
čeprav je do Straže precej dlje.

da v nekem TOZD širšega
pomena za NOVOLES pišejo
tako velike račune za svoje sto-
ritve, da jih že težko spravijo na
format A 4. Svetujemo jim, da
dajo tiskati obrazce računov
vsaj na format A 3!

da so analize pokazale zelo
veliko odsotnost z dela zaradi
bolniške. Baje veliko delavcev
koristi bolniško neupravičeno.
Na take apeliramo z ljudskim
izrekom: »V delu je zdravje in
veselje!« (Mogoče pa je za ne-
katere samo delo na domu ko-
ristno, delo v tovarni pa tako in
drugače škodljivo, ali pa je
odsotnost z dela boljše nagraje-
na kot delo!?)

Fricov pokal

Rezultati 33. Fricovega pokala na Gačah 7. III. 1987

Ženske III. kategorija

1. Golob Anica	NOV-BLP	54,36
2. Šnidaršič Stanka	NOV-BLP	1.03,80
3. Šercelj Anica	NOV-TSP	1.07,58
4. Šinkovec Cvetka	NOV-BLP	1.08,60

Ženske II. kategorija

1. Thorževsky Neva	GG-DSS	43,82
2. Može Marjana	NOV-TPP	45,48
3. Šoško Tatjana	NOV-TGD	53,54
4. Vidmar Vesna	NOV-DSSS	54,71
5. Jernejčič Milka	NOV-BLP	54,82
6. Petan Sonja	NOV-DSSS	59,36
7. Novinec Vesna	NOV-DSSS	1.09,00
8. Vodišek Anica	NOV-TVP	1.17,54
9. Jaklič Slavka	NOV-DSSS	1.30,78

Moški IV. kategorija

1. Rade Jože	GG-Črnomelj	43,90
2. Štavadohar Stane	NOV-BLP	44,73
3. Bajt Mirko	GG-TOZD NM	53,36

Moški III. kategorija

1. Henčič Peter	NOV-TKO	39,99
2. Grabrijan Andrej	TOK-Črnomelj	46,45
3. Mirtič Jože	NOV-TES	46,65
4. Bajt Andrej	NOV-TDP	47,92
5. Blažič Janez	TOK-NM	53,56
6. Jereb Janez	TOZD-GG-NM	54,63
7. Japelj Boštjan	NOV-DSSS	1.02,35
8. Vidrih Vinko	GG-TIG	1.06,26
9. Gorše Stane	NOV-DSSS	1.17,40

Moški II. kategorija

1. Novinec Janez	NOV-TSP	35,58
2. Rabar Toni	NOV-TSP	38,36
3. Bobnar Primož	GG-DSSS	38,99
4. Avbar Franc	NOV-DSSS	39,38
5. Pirc Stane	GG-Straža	39,96
6. Šarman Rajko	NOV-BLP	40,43
7. Matkovič Anton	GG-TIG	41,07
8. Pucelj Zdravko	GG-TIG	41,76
9. Pavlin Boris	NOV-DSSS	42,01
10. Bukovec Stane	NOV-BLP	42,37
11. Bradač Franc	NOV-TPI	42,93
12. Iskra Milan	NOV-DSSS	43,71
13. Jarc Mirko	TOK-NM	45,22
14. Rozman Ivo	NOV-ŽAGA	47,02
15. Tisovic Pavle	NOV-TES	47,85
16. Kapš Franc	NOV-DSSS	48,02
17. Miklič Drago	NOV-BLP	49,69
18. Jaklič Karel	NOV-BLP	50,10
19. Božič Tine	NOV-TVP	50,33
20. Bartolj Jože	NOV-BLP	50,53
21. Palčič Silvo	GG-Podturn	51,05
22. Berkopec Stane	TOZD Črnomelj	51,95
23. Jernejčič Franc	NOV-TSP	51,69
24. Medved Slavko	NOV-BLP	51,83
25. Gorenčič Alojz	TOK-NM	52,49
26. Tavčar Borut	TOZD-Straža	55,77
27. Puhar Alojz	TOZD-Črnomelj	57,71
28. Gorše Vinko	NOV-BLP	1.04,86

Moški I. kategorija

1. Marolt Darko	NOV-TSP	35,98
2. Štangelj Alojz	NOV-Žaga	37,08
3. Pavlič Borut	GG-TOZD NM	39,46
4. Mojstrovich Zvone	NOV-TES	39,91
5. Turk Viktor	NOV-Žaga	39,92
6. Šuštaršič Matjaž	NOV-TSP	39,97
7. Pavlenč Slavko	NOV-TDP	40,19
8. Kužnik Albin	NOV-TDP	40,23
9. Besednjak Mirko	NOV-TES	40,28
10. Turk Brane	TOZD-Podturn	40,48
11. Hadič Nihad	NOV-TSP	40,59
12. Špehar Iztok	NOV-TSP	40,99
13. Gašperšič Anton	NOV-TSP	41,40
14. Bukovec Mitja	NOV-DSSS	41,79

15. Vovko Zdene	NOV-TVP	42,90
16. Bučar Janez	TOZD Črnomelj	43,11
17. Brudar Slavko	NOV-BLP	43,61
18. Rajk Tomaž	NOV-TES	42,68
19. Veselič Janez	TOZD-Črnomelj	45,08
20. Vidmar Aleš	TOZD-Črnomelj	45,56
21. Gril Marjan	GG-Podturn	45,64
22. Hrovat Robert	NOV-TSP	46,65
23. Jerak Bojan	NOV-DSSS	47,12
24. Trplajn Tomo	GG-Črmošnjice	48,48
25. Hrovat Martin	GG-Črmošnjice	57,29
26. Kralj Zdenko	NOV-TPI	58,62
27. Smuk Albin	GG-Črmošnjice	1.01,16
28. Jarc Andrej	NOV-TGD	1.02,67
29. Ilovkar Viktor	NOV-TPE	1.05,09

Štartalno je 107 tekmovalk in tekmovalcev, uvrščenih pa jih je bilo 82.

Izid nagradnega natečaja za poimenovanje programa akrilne galanterije in akrilne opreme

V našem glasilu 1/87 je bil objavljen omenjeni razpis za pridobitev imena proizvodov akrilne galanterije, ki jo izdelujejo v tozdu TAP. Na natečaj je prišlo 17 predlogov. Predlogi so bili večinoma ustrezni in uporabni. Žal pa jih večina ni ustrezala strogim predpisom postopka patentiranja imena. Tako so bili vsi predlogi, ki so npr. vsebovali imena krajev ali podobno, izločeni. Komisija v sestavi, ki je bila objavljena, se je s tajnim glasovanjem odločila za naslednja imena:

1. IRENA
2. IRIL
3. KRILKO
4. IZAK

V razpisu je bilo objavljeno, da bo nagrajenih pet najboljših predlogov, zaradi že omenjene nujne selekcije in neustreznosti nekaterih predlogov, se je komisija odločila le za štiri predloge, ki bodo nagrajeni z izdelki tozda TAP. Avtorji izbranih predlogov dvignite nagrade v TOZD BLP, sektor za razvoj trženja, pri tov. Tonetu Golobu. Čestitamo!

Razpis poletne sezone 1987

KAKO BOMO LETOVALI LETOS

V letošnji poletni sezoni bo na razpolago 51 ležišč v Bohinjski Bistrici, 16 ležišč v Červarju pri Poreču, 13 ležišč v Nerezinah na Lošinju, 5 ležišč v Martinščici na Cresu, 22 ležišč v Sukošanu in 17 camp prikolic, razvrščenih v avtocampih Njivice, Punat, Medulin, Baška FKK Acapulco in FKK Bunc luka (Baška). Dobrodošla bo tudi sprememba. V sodelovanju z DO Meblo iz Nove Gorice bomo zamenjali apartman v Boh. Bistrici za apartman v Kaninski vasi pri Bovcu. Menimo, da bo marsikateremu planincu zamenjava bohinskih hribov za bovške dobrodošla.

CENE

Kljub velikim podražitvam, smo vključili samo najnujnejše, seveda upoštevajoč finančne možnosti naše DO.

POPUST

Tudi v letošnji sezoni bodo veljali 40% popusti za letovalce v pred in posezoni. To je do 2. 7. 1987 in po 31. 8. 1987.

PLAČEVANJE

Stroške letovanja bomo obračunavali kot lani, v treh obrokih po končanem letovanju.

PRIJAVE

Kandidati, ki želijo koristiti naše počitniške kapacitete naj **PRAVILNO IN POŠTENO** izpolnijo priloženo prijavnico in jo izročijo ref. za oddih in rekr. Kosmina Gorazdu v KSS ali vodji splošnega oddelka TOZD.

UPOŠTEVALI BOMO PRIJAVE PRISPELE DO 20. 4. 1987

Po tem datumu bo komisija za oddih in rekreacijo opravila razpored v skladu s Pravilnikom o koriščenju počitniških kapacitet.

OSTALA DOLOČILA:

— Vsak letovalec, ki mu je letovanje odobreno, mora dvigniti napotnico za letovanje najkasneje 7 dni pred začetkom termina. Brez napotnice vstop v objekte ni mogoč.

— Vsak uporabnik je dolžan v knjigo obiskov, ki se nahaja v objektu vpisati termin letovanja in vse letovalce.

— Objekt mora vzdrževati čist in ga takega tudi prepustiti.

— Vsak letovalec, ki si bo sam nabavil plin, je dolžan takoj pri prihodu z letovanja v 7 dneh izročiti račun v KSS. Prav tako je dolžan vsak letovalec, ki je imel na počitnicah nepredvidene stroške (razna popravila) v 7 dneh izročiti račun v KSS

KJE BOMO LETOVALI

OBMORSKA LETOVANJA:

I. NEREZINE — otok Mali Lošinj

(turistično naselje počitniške skupnosti Krško — urejena plaža in dnevna oskrba)

	cena
garsonjera 845 A — 4 ležišča	35.000
garsonjera 845 — 4 ležišča	35.000
hiša 510 — 5 ležišč	45.000

II. ČERVAR — Istra

(Turistično naselje v bližini Poreča — urejena plaža in dnevna oskrba)

garsonjera PARK MAESTRAL — 4 ležišča	35.000
garsonjera SKALINADA — 4 ležišča	35.000
hiša BRŠLJAN — 8 ležišč	60.000

III. MARTINŠČICA — otok Cres

(turistično naselje na otoku Cres — urejena plaža in dnevna oskrba)

garsonjera D-III/I — 5 ležišč	40.000
-------------------------------	--------

IV. SUKOŠAN — severna Dalmacija

(dvo ali troposteljne sobe s skupno kuhinjo in TWC v bližini obale)

dvoposteljna soba — 2 x	18.000
triposteljna soba — 4 x	27.000

V. NJIVICE — otok Krk

(avtocamp na otoku Krku v bližini naselja Njivice)
prikolice ADRIA 450 (4 ležišča) 8 x 20.000

VI. PUNAT — otok Krk

(avtocamp »PILA« na otoku Krku v bližini naselja Punat)
prikolice ADRIA (4 ležišča) 5 x 22.000

VII. BAŠKA — otok Krk

(avtocamp na otoku Krku v naselju Baška)
prikolice ADRIA (4 ležišča) 2 x 20.000

VIII. MEDULIN — Istra

(avtocamp)
prikolice ADRIA 450 (4 ležišča) 1 x 22.000

IX. ACAPULCO — otok Krk

(naturistični avtocamp v bližini mesta Punat)
prikolice ADRIA 510 (4 ležišča) 1 x 23.000

X. FKK BUNCLUKA — otok Krk

(naturistični avtocamp v bližini Baške)
prikolice ADRIA 510 (4 ležišča) 1 x 23.000

GORSKA LETOVANJA:

I. BOHINJSKA BISTRICA — ZOISOV GRAD

	cena
dvoposteljni apartman 2 x	16.000
triposteljni apartman 2 x	24.000
štiriposteljni apartman 3 x	32.000
sedemposteljni apartman 1 x	56.000
skupna ležišča 20 ležišč	4.000

II. KANINSKA VAS — turistično naselje blizu Bovca

štiriposteljni apartman 1 x	32.000
-----------------------------	--------

TERMINI:

Vsi razpisani termini so desetdnevni. V vseh razpoložljivih kapacitetah je možno letovati v vseh spodaj navedenih terminih, razen v Sukošanu, kjer je letovanje možno le od 2. 7. do 31. 8. 87.

predsezona

2. 6. — 12. 6.
12. 6. — 22. 6.
22. 6. — 2. 7.

sezona

2. 7. — 12. 7.
12. 7. — 22. 7.
22. 7. — 1. 8.
1. 8. — 11. 8.
11. 8. — 21. 8.
21. 8. — 31. 8.

posezona

31. 8. — 10. 9.
10. 9. — 20. 9.
20. 9. — 30. 9.

Vse interesente obveščamo, da izpolnijo prijavnico, ki je na zadnji strani časopisa in le-te oddajo najkasneje do 20. 4. 1987 vodjem splošnih oddelkov TOZD ali ref. za oddih in rekreacijo v KSS. Zaposnelih prijav ne bomo sprejemali.

Komisija za oddih in rekreacijo

Izlet na Taro in Durmitor

Že dalj časa je med Novolesovimi planinci in kajakaši žvela ideja da bi v okviru izletov ŠD Novoles organizirali odpravo izven meja Slovenije točneje v Črno goro v Nacionalni park Durmitor.

Letos kaže da bomo te želje končno uresničili. Združili bomo planinski izlet z osrednjim ciljem — obisk pogorja Durmitor z zanimivim doživetjem — spustom s čolni in splavi po kanjonu reke Tare.

Zalogaj je za naše športno društvo seveda velik vendar mislimo, da nam bo uspelo izlet izpeljati tako, kot si vsi želimo. Ker je eden izmed pogojev za organizacijo tudi ta, da poznamo točno število izletnikov je organizacijski odbor za izvedbo izleta pripravil PREDPRIJAVO za udeležence:

IZLET BO OSEMDNEVNI, IN SICER OD 18. 7. do 25. 7. 1987.

POTEK IZLETA

I. PLANINCI	II. SPLAVARJI IN KAJAKAŠI
18. 7. sobota: odhod v popoldanskih urah	enako
nedelja: prihod na Popovo Šapko	enako
poned.: vzpon na Titov vrh (Korab)	enako
torek: ogled Bjelasnice	enako
sreda: ogled Durmitorja	spust po Tari
četrtek: ogled Durmiturja	spust po Tari
petek: prihod v Fočo	prihod v Fočo
sobota: ogled Tijentišta	enako
nedelja: prihod v Novo mesto	enako

V primeru slabega vremena si organizator pridržuje pravico spremeniti termin in zaporedje programa izleta.

PREDPRIJAVA — IZLET NA TARO IN DURMITOR!

Ime in priimek TOZD

Želim se udeležiti izleta kot:

planinec

splavar

kajakaš

S seboj želim vzeti naslednje družinske člane:

.....

.....

(za izvedbo izleta je potrebno najmanj 30 udeležencev. Število prijav je omejeno na 45. Prednost bodo imeli predprijavljeni kandidati).

Prijave oddajte ref. za oddih in rekr. v KSS do 5. 4. 1987.

DURMITOR IN TARA — SVETOVNA NARAVNA DEDIŠČINA

Republika Črna gora je že leta 1952 zaradi izrednih naravnih lepote, enkratnih posebnosti in redkih znamenitosti ustanovila NARODNI PARK DURMITOR, to je gorsko območje, ki zajema tudi večji del toka reke Tare z njenim slikovitim kanjonom. Pozneje, leta 1976, se je naša država na predlog republike Črne gore odločila še za posebno mednarodno varstvo kanjona reke Tare. Tako je UNESCO naslednje leto vpisal celotno porečje reke Tare v »Svetovni seznam rezervatov biosfere«.

Kljub vsemu pa so se v letu 1984 odločili, da bodo zavezili kanjon Tare in zgradili pod jezo elektrarno. S tem bi bile seveda vse lepote dokončno izgubljene. Po burnih razpravah je v letu 1985 le prevladal zdrav razum in tako je bil načrt o gradnji elektrarne začasno ustavljen. Skrb za prihodnost Nacionalnega parka Durmitor pa je ostala.

Znamenitosti Narodnega parka Durmitor:

- kanjon reke Tare z višinsko razliko do 1300 m
- skupina vršacev v srednjem delu Durmitorja z najvišjim vrhom Bobotov kuk (2522 m)
- množica čudovitih ledeniških jezer — 19 (Crno jezero, Zmijino jezero in druga)
- ledeniške jame)
- flora in fauna

Cena: — Cena izleta bo okvirno okoli 35.000 din. Za splavarjenje pa nekaj dražje. Plačilo bo možno v treh obrokih pri OD.

K. G.

Cene Moznik in bolniška

Piše in riše:
Ivan Balog

